

**RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA
ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS
2015 / 2016**

SATURS

Ievads	4
1. RPR teritorijas attīstības plānošanas dokumentu ieviešanas uzraudzība	5
1.1. Plānošanas dokumentu ietvars un stratēģiskie uzstādījumi	5
1.2. Reģiona attīstības prioritāšu īstenošana – kvantitatīvie un kvalitatīvie rādītāji	7
1.3. Rīcības programmu īstenošana	28
2. RPR projektu īstenošanas aktivitātes	36
3. RPR Sociālo pakalpojumu programmas ieviešanas uzraudzība	47
3.1. Sociālo pakalpojumu programmas īstenošanas un uzraudzības kārtība	47
3.2. Programmas īstenošanas rezultāti	48
3.3. Turpmākās plānotās aktivitātes sociālo pakalpojumu nodrošināšanā	56
4. Attīstības plānošanas dokumentu izstrāde RPR pašvaldībās	59
5. Pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu izvērtēšana	60

ATTĒLI

1.attēls. Rīgas plānošanas reģiona attīstības dokumentu kopējais ietvars un īstenošanas principi	5
2.attēls. Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģiskais ietvars līdz 2030.gadam	6
3.attēls. Rīgas plānošanas reģiona Attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības programmu ietvars	29

TABULAS

1.tabula. Rīgas plānošanas reģiona 2015.-2016.gadā ieviešanā esošo projektu mērķis un rezultāti	36
2.tabula. RPR Sociālo pakalpojumu programmā identificēto alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstības rezultatīvie rādītāji	54
3.tabula. Rīgas plānošanas reģiona pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādes statuss (uz 20.03.2017.)	58
4.tabula. Pārskats par Rīgas plānošanas reģiona sniegtajiem nosacījumiem un atzinumiem 2015.-2016.gadā	60

Ievads

Rīgas plānošanas reģiona (RPR) attīstības uzraudzības ziņojums ir ikgadējs reģiona teritorijas attīstības pārskats, kas akcentē aktuālākos jautājumus plānošanas jomā. RPR attīstības uzraudzības aktivitātes īsteno jau kopš 2008.gada un šis 2015./2016.gada RPR attīstības uzraudzības ziņojums ir jau septītais šāda veida pārskats, kas pamatā fokusējas uz šajā laika periodā veiktajām aktivitātēm saistībā ar telpisko plānošanu.

Kopumā RPR attīstības uzraudzības ziņojums sniedz reģiona šībrīža attīstības tendenču vērtējumu, kas ļauj izdarīt adekvātus secinājumus turpmākajam plānošanas procesam – atklāj reģiona izcilās jomas, kā arī nepieciešamību pievērst uzmanību reģionam būtiskiem, taču nereti novārtā atstātiem attīstības jautājumiem.

2015.gadā tika pabeigta RPR teritorijas attīstības plānošanas dokumentu (RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam un RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam) izstrāde un turpmākās darbības pārskata periodā bija saistītas ar Rīgas plānošanas reģiona attīstības koordināciju atbilstoši plānošanas dokumentos noteiktajiem galvenajiem pamatprincipiem, mērķiem un prioritātēm, kā arī tika īstenotas šo dokumentu ieviešanas un uzraudzības aktivitātes.

Šis ir pirmais RPR attīstības uzraudzības ziņojums, kurā tiek novērtēts RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam un RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam īstenošanas progress. Reģiona attīstības uzraudzības kārtība paredz 2 līmeņu uzraudzību – RPR attīstības prioritāšu uzraudzību un RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības programmu uzraudzību. Prioritāšu uzraudzībai tiek izmantota gan kvantitatīva, gan kvalitatīva pieeja – kvantitatīvie rādītāji, kas iegūstami no institūcijām un kvalitatīvie rādītāji, kuru novērtēšanai tiek izmantots ekspertu vērtējums. Rīcības programmu uzraudzības ietvaros tiek vērtēts plānoto pasākumu ieviešanas progress, kurus īsteno RPR administrācija sadarbībā ar partneriem. Rīcības programmas ir RPR attīstības gaitu būtiski ietekmējošas integrētas darbības, kas balstītas uz RPR esošajām funkcijām un perspektīvajām funkcijām.

Viens no būtiskākajiem reģiona plānošanas dokumentos noteikto rīcības virzienu īstenošanas instrumentiem ir projekti – RPR attīstības uzraudzības ziņojums sniedz pārskatu par RPR projektu īstenošanas aktivitātēm, norādot ieviešanā esošo projektu mērķus, sasniegtos rezultātus un atbilstību RPR attīstības prioritātēm.

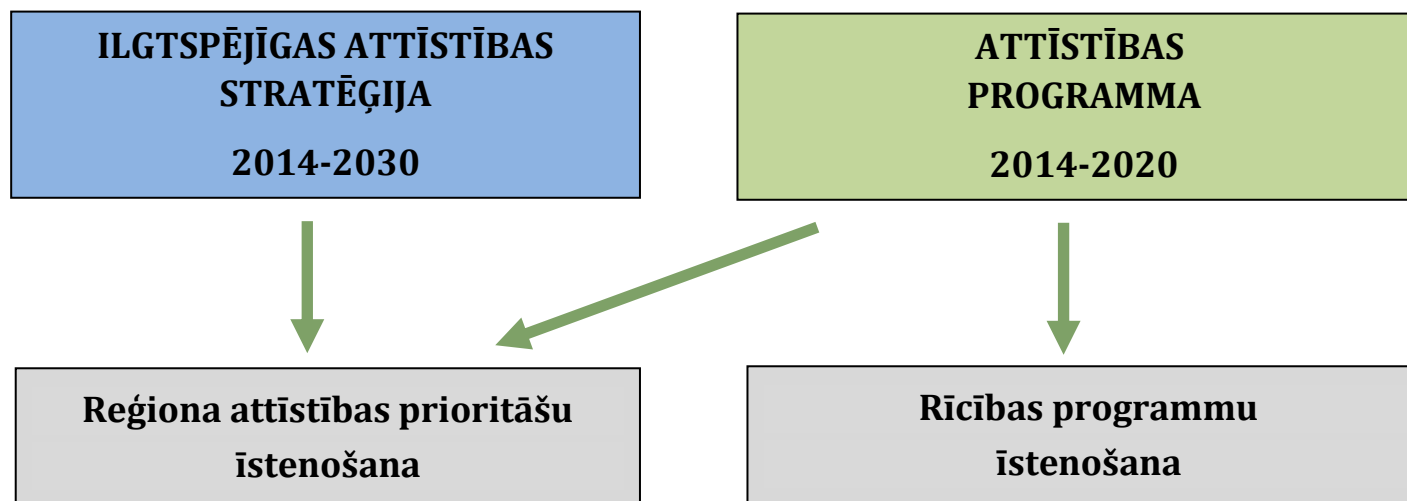
Tradicionāli, papildus RPR teritorijas attīstības plānošanas dokumentu ieviešanas novērtējumam, katrs RPR attīstības uzraudzības ziņojums fokusējas uz kādu pārskata periodā reģionam aktuālu attīstības jautājumu – šajā reizē tas ir pārskats par RPR Sociālo pakalpojumu programmas ieviešanu un turpmākajām aktivitātēm sociālo pakalpojumu jomā reģionā.

Ņemot vērā reģiona lomu attīstības plānošanas procesa koordinēšanā, RPR attīstības uzraudzības ziņojums ietver arī informāciju par plānošanas dokumentu izstrādes statusu pašvaldībās, kā arī pārskatu par pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu izvērtēšanu.

1. RPR Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu ieviešanas uzraudzība

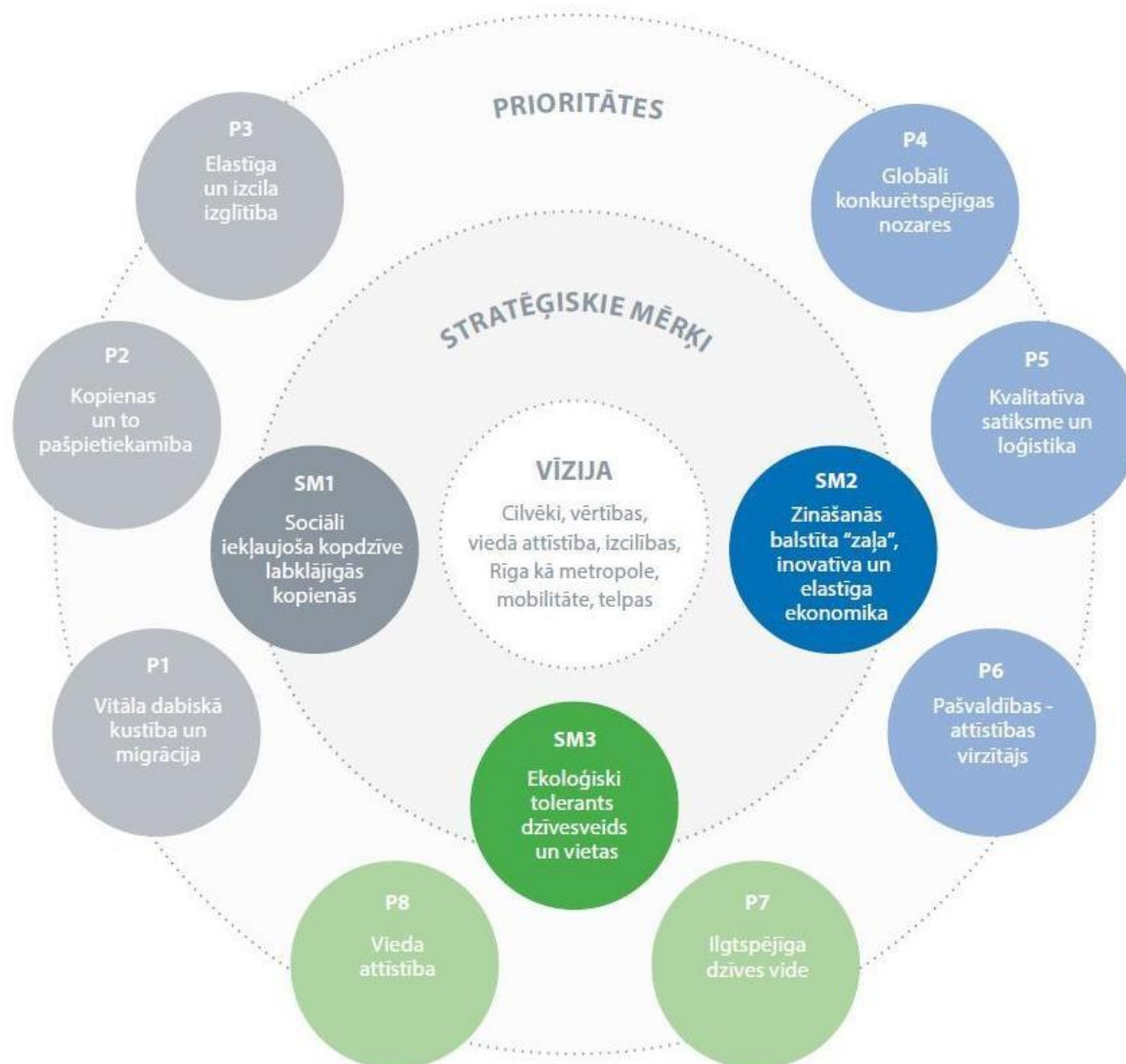
1.1. Plānošanas dokumentu ietvars un stratēģiskie uzstādījumi

RPR teritorijas attīstības plānošanas dokumentu kopējo ietvaru veido divi plānošanas dokumenti – RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030.gadam un RPR Attīstības programma 2014.-2020.gadam. RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030.gadam nosaka RPR ilgtermiņa attīstības redzējumu, kas vidēja termiņa aktivitātēs un rīcībās tiek atspoguļots RPR Attīstības programmā 2014.-2020.gadam. Abu šo plānošanas dokumentu stratēģisko ietvaru sasaisti veido ilgtermiņa uzstādījumi – stratēģiskie mērķi, prioritātes un rīcības virzieni, kas tiek konkretizēti vidēja termiņa rīcībās (pasākumu kopums) – tas kalpo par pamatu abu šo teritorijas attīstības plānošanas dokumentu ieviešanai.

1.attēls. Rīgas plānošanas reģiona attīstības dokumentu kopējais ietvars un īstenošanas principi

RPR teritorijas attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas un uzraudzības principi (skat. **1.attēlu**) nosaka 2 līmeņu uzraudzību - RPR attīstības prioritāšu uzraudzību un RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības programmu uzraudzību. RPR attīstības uzraudzības rezultāti ir pamats, lai nepieciešamības gadījumā veiktu RPR teritorijas attīstības plānošanas dokumentu aktualizāciju.

2.attēls. Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģiskais ietvars līdz 2030.gadam

Avots: Rīgas plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014-2030

RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030.gadam kā politikas dokuments ir vadlīnijas un ieteikumi, kas parāda esošās un paredzamās nepieciešamības turpmākai attīstības politikas veidošanai un plānošanai ilgtermiņā.

Stratēģija nosaka reģiona attīstības vīziju, stratēģiskos mērķus, prioritātes un rīcības virzienus, kā arī ietver telpiskos risinājumus reģiona apdzīvojuma, transporta un dabas teritoriju struktūras perspektīvai attīstībai.

RPR Attīstības programma 2014.-2020.gadam ir reģionāla līmeņa vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kas nosaka pasākumu kopumu RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.-2030.gadam izvirzīto stratēģisko uzstādījumu īstenošanai.

Attīstības programma paredz risinājumus, kuru ieviešana, kopīgi sadarbojoties nacionāla, reģionāla un vietēja pārvaldes līmeņa institūcijām, veicinātu RPR teritorijas attīstību atbilstoši RPR plānošanas dokumentos izvirzītajiem stratēģiskajiem uzstādījumiem.

1.2. Reģiona attīstības prioritāšu īstenošana – kvantitatīvie un kvalitatīvie rādītāji

RPR plānošanas dokumentos noteikto prioritāšu uzraudzībai tiek izmantoti RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam sadaļā “Kvantitatīvie un kvalitatīvie rādītāji RPR attīstības prioritāšu uzraudzībai” noteiktie mērķindikatori – sasniedzamie rezultāti un rādītāji. Šie indikatori ir noteikti saistībā ar RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam stratēģiskajā daļā noteiktajām prioritātēm un rīcības virzieniem (skat. **2.attēlu**). Prioritāšu uzraudzībai tiek izmantota gan kvantitatīva, gan kvalitatīva pieeja - kvantitatīvie rādītāji, kas iegūstami no institūcijām un kvalitatīvie rādītāji, kuru novērtēšanai tiek izmantots ekspertu vērtējums.

Kvantitatīvo rādītāju uzraudzību veic Rīgas plānošanas reģiona Telpiskās plānošanas nodaļas speciālisti, izmantojot statistikā pieejamo informāciju. **Kvalitatīvo rādītāju** sasniegšanas pakāpes novērtējums tiek veikts sadarbībā ar dažādu jomu ekspertiem, veicot tematiskās izpēti, piemēram, tādās jomās kā demogrāfija, izglītība, uzņēmējdarbība, transports, vide, enerģētika, vieda attīstība u.c. Kvalitatīvie rādītāji galvenokārt tiek uzraudzīti situācijā, kad pieejams ārējais finansējums ekspertu piesaistei projektu ietvaros. Gadījumos, kad ārējā ekspertīze nav bijusi pieejama, kvalitatīvo novērtējumu veic Rīgas plānošanas reģiona speciālisti.

Kvantitatīvo rādītāju uzraudzības periodiskums sakrīt ar RPR attīstības uzraudzības ziņojumu izstrādes laiku. Kvalitatīvo rādītāju uzraudzības vērtējums arī tiek iekļauts RPR attīstības uzraudzības ziņojumā, ja attiecīgā pārskata periodā tikusi nodrošināta iespēja veikt atsevišķas tematiskās izpēti, kas atbilst definēto kvalitatīvo rādītāju jomai. Atsevišķu rādītāju iegūšanai izmantota pašvaldību rīcībā esošā informācija, kas tiek pieprasīta pašvaldībām līdz ar RPR attīstības uzraudzības ziņojuma sagatavošanu.

Rādītāju izmaiņu tendences un kopējās prioritāšu īstenošanas tendences novērtētas izmantojot sekojošu gradāciju:

- + pozitīvas izmaiņas;
- = stabila tendence – bez būtiskām izmaiņām;
- negatīvas izmaiņas.

Atsevišķos gadījumos kvantitatīvo rādītāju vērtības statistikā nav pieejamas, līdz ar to nav iespējams novērtēt šo rādītāju izmaiņu tendences. Tāpat attiecībā uz kvalitatīvo novērtējumu – ja trūkst nepieciešamās informācijas, rādītāju izmaiņu tendences adekvāti nav iespējams novērtēt. Šajos gadījumos pie rādītāja izmaiņu tendences novērtējuma tiek norādīts, ka dati nav pieejami. Šie gadījumi ir jāņem vērā, aktualizējot attīstības plānošanas dokumentu uzraudzības kārtību, izslēdzot rādītājus par kuriem informācija statistikā netiek apkopota vai arī tos aizstājot ar citiem prioritātes ieviešanas tendences raksturojošiem rādītājiem.

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

Skaidrojumi sasniedzamo rādītāju novērtējumā:

- (LV) rādītāja vērtība Latvijā kopā, jo dati reģionālā līmenī nav pieejami;
- (2014) jaunākie dati pieejami par norādīto gadu;
- 100 (%) rādītāja stāvoklis uz bāzes gadu, jo vērtība nav bijusi pieejama absolūtos skaitļos un izmaiņas tiek vērtētas norādot pieaugumu/samazinājumu (%);
- ? nav precīzu datu vai pilnīgas informācijas;
- Nav datu nav datu.

Katras prioritātes īstenošanas novērtēšanai, papildus katra kvantitatīvā un kvalitatīvā rādītāja izmaiņu tendencēm, sniegts arī prioritātes kopējais novērtējums – prioritātes īstenošanas tendences.

Prioritāte 1. Vitāla dabiskā kustība un migrācija

Sasniedzamie rezultāti un rādītāji								
<i>Kvantitatīvie rādītāji</i>								
Nr.	Rādītājs	Bāzes vērtība		Sagaidāmā tendence	Prognoze 2016	Rādītājs 2016	Esošā tendence	Informācijas avots
		Gads	Daudzums					
1.1.	Iedzīvotāju skaits	2013	1 090 303	- / =	1,1 mlj	1 091 469	=	PMLP
1.2.	Dabiskais pieaugums	2012	- 2 563	- / =	- 2 000	- 906	=	CSP
1.3.	Migrācijas saldo	2012	- 3 816	= / +	- 2 500	1 306	+	CSP
1.4.	Vidējā darba samaksa (EUR)	2013	785	+	850	934	+	CSP
1.5.	Bezdarba līmenis (%)	2013	4,9	=	≤ 5 %	4,2	=	CSP

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

Kvalitatīvie rādītāji			
1.6.	Iedzīvotāju dzimstības veicināšanas stratēģiju un atbalsta instrumentu esamība reģionā un tā teritorijās Novērtējums. <i>Dzimstības rādītājus bez vispārējas sociāli ekonomiskās situācijas un dzīves kvalitātes stāvokļa lielā mērā ietekmē arī dažādi atbalsta instrumenti dzimstības veicināšanai. Pēdējo 5 gadu laikā lielākajā daļā Pierīgas pašvaldību jaudzimušo skaits ir audzis. Lai arī nepastāv mērķtiecīgas dzimstības veicināšanas stratēģijas, iedzīvotāju pieauguma sekmēšanai pašvaldības piedāvā bērnu piedzimšanas pabalstus, nodrošina vietas bērnudārzos, sniedz auklīšu pakalpojumus, apmaksā obligāto vakcināciju, finansē vasaras nometnes u.c. Bērnu piedzimšanas pabalsti pašvaldībās atšķiras – atsevišķās Rīgas reģiona pašvaldībās (Siguldas, Stopiņu, Garkalnes, Saulkrastu, Krimuldas u.c. novados) pabalstu apmērs ir viens no lielākajiem Latvijā.</i>	=	Ekspertu vērtējums
1.7.	Iedzīvotāju ataudzes atšķirību starp teritorijām reģiona iekšienē samazināšanās Novērtējums. <i>Pierīgas pašvaldības salīdzinājumā ar citām teritorijām reģionā izceļas ar labvēlīgākiem iedzīvotāju ataudzes rādītājiem, īpaši salīdzinājumā ar pašvaldībām reģiona perifērijā. Izteikta atšķirību mazināšanās pārskata periodā nav novērojama un ar atsevišķiem izņēmumiem tā saglabājas esošajā līmenī.</i>	=	Ekspertu vērtējums
1.8.	Pastāvīgs pieprasījums pēc kvalificēta darbaspēka Novērtējums. <i>Rīgas plānošanas reģions, īpaši Rīga kopā ar Pierīgu un reģiona nozīmes centriem ir dinamiskākā un ekonomiski aktīvākā teritorija Latvijā. Pārskata periodā reģiona darba tirgū kopumā vērojama stabilizācija un izaugsme, jo pastāv salīdzinoši stabils pieprasījums pēc darbaspēka. Darbavietu skaita pieauguma temps gan nav būtiski palielinājies un atsevišķās reģiona attīstībai būtiskās nozarēs (farmācija, bioķīmija, pārtika, programmēšanas pakalpojumi) pastāv kvalificēta darbaspēka iztrūkums.</i>	=	Ekspertu vērtējums

Prioritātes īstenošanas tendences. Rīgas plānošanas reģions ir vienīgais no 5 plānošanas reģioniem Latvijā, kurā pēdējā piecgadē iezīmējas pozitīvas vai neitrālas tendences attiecībā uz iedzīvotāju skaita izmaiņām dabiskā pieauguma un migrācijas ietekmē. Uzlabojušies darba samaksas rādītāji un bezdarba līmenis ir relatīvi zems un pārskata periodā saglabāties stabilā līmenī. Attiecībā uz dzimstības veicināšanas atbalsta instrumentu attīstību reģionā situācija nav mainījusies un joprojām pastāv iedzīvotāju ataudzes atšķirības starp Rīgas reģiona centrālo daļu un perifēriju, kur šī situācija ir salīdzinoši nelabvēlīga. Reģionā ir pastāvīgs pieprasījums pēc kvalificēta darbaspēka un atsevišķās nozarēs novērojams speciālistu iztrūkums.

Prioritāte 2. Kopienas un to pašpietiekamība

Sasniedzamie rezultāti un rādītāji								
Kvantitatīvie rādītāji								
Nr.	Rādītājs	Bāzes vērtība		Sagaidāmā tendence	Prognoze 2016	Rādītājs 2016	Esošā tendence	Informācijas avots
		Gads	Daudzums					
2.1.	Izstrādātas kopienu attīstības stratēģijas reģionā	2013	0	+	6	?	+	Pašvaldības
2.2.	Reģiona starpteritoriju migrācijas īpatsvars no iedzīvotāju kopskaita (izņemot Rīgu)	2013	100 (%)	=	≤ 3 %	?	=	CSP
Kvalitatīvie rādītāji								
2.3.	Kopienu attīstības stratēģiju ieviešanas mehānismi un to īstenošana Novērtējums. <i>Kopienu identificēšanās un nostiprināšanās tendences reģionā un Latvijā kopumā gadu no gada pieaug, nereti uz periodu pieklust, bet vēlāk, izvirzot skaidrus mērķus, aktivitāte tiek atjaunota. Kā veicinošie faktori šeit minami gan mērķtiecīga speciālistu un speciālistu idejas atbalstošās aktīvās sabiedrības darbība iedzīvotāju aktivizēšanai, gan kopumā valstī sarūkošā iedzīvotāju skaita veicinātie pašsaglabāšanās impulsi, gan paaudžu maiņa. Kamēr līdzvērtīga tradicionālajai aktivitātei ir tematisko kopienu darbība, tikmēr pieaugoša aktivitāte novērojama teritoriālo kopienu darbībā, kas vērtējama kā vairāk stratēģiska, plānveidīga darbības plānošana un rīcību organizēšana - pretēji sākotnējai, vairāk formālai.</i>						+	Ekspertu vērtējums
2.4.	Partnerībā balstīta horizontāla teritorijas pārvaldība Novērtējums. <i>Reģionā novērojamā tendence vēl joprojām liecina tikai par virzību uz partnerību izveidi un nostiprināšanos. Līdz ar to horizontālas teritoriju pārvaldības attīstība, kas balstīta partnerībā kopumā raksturojama kā nemainīga. Pozitīvi vērtējams atsevišķu projektu vai aktivitāšu īstenošanas process, projektu ietvaros izveidoto sadarbības tīklu attīstība, tomēr vispārējā tendence reģionā saglabājusies līdzvērtīga bāzes gadam (2013) raksturīgajai – iztrūkstoša partnerībā balstīta horizontāla teritorijas pārvaldība.</i>						=	Ekspertu vērtējums

Prioritātes īstenošanas tendences. Kopienu un to pašpietiekamību raksturojošās tendences reģionā ir uzskatāma prioritāte, kā reģionālā tā arī vairāku reģiona pašvaldību līmenī. Laika periodā no 2013.-2016. gadam kopienu identificēšanās un nostiprināšanās tendences izsaka pozitīvu attīstības virzību, tomēr vienlaikus, skatoties uz aktivitātes īpatsvaru, situācija reģionā nav būtiski mainījies. Arvien izplatītāka ir teritoriālo kopienu attīstība, stratēģiju vai darbības programmu izstrāde, kas daudzkārt aktīvi norit kopienu iekšienē, bet retāk par to zināms plašākai sabiedrībai, kā arī iesaistīto pušu loks, pašlaik vēl nav sasniedzis vēlamo īpatsvaru. Nemainīga tendence pastāv arī kopienu savstarpējās sadarbības pasivitātē, kas periodiski vai konkrētu notikumu ietvaros pastāv, bet nav regulāra, sistemātiski organizēta.

Prioritāte 3. Elastīga un izcila izglītība

Sasniedzamie rezultāti un rādītāji								
Kvantitatīvie rādītāji								
Nr.	Rādītājs	Bāzes vērtība		Sagaidāmā tendence	Prognoze 2016	Rādītājs 2016	Esošā tendence	Informācijas avots
		Gads	Daudzums					
3.1.	Vispārizglītojošo skolu skolēnu skaits	2012/2013	101 383	- / =	- 5 %	109 018 (2016/2017)	+	CSP
3.2.	Reģiona pašvaldību pamatbudžeta izdevumi izglītībai (EUR/iedz.)	2012	345	+	+ 5%	444 (2014)	+	Valsts kase
3.3.	Sporta bāzu objektu skaits	2012	3 167 (LV)	= / +	+/- 0 %	3 122 1 109 (RPR)	=	CSP, Sporta bāzu reģistrs
3.4.	Sporta organizāciju skaits	2013	100 (%)	+	+ 5 %	825 (LV) (2015)	-	Pašvaldības, CSP
3.5.	Profesionālo skolu skolēnu īpatsvars no skolēnu kopskaita (%)	2013	15 %	+	15 %	13,5	-	IZM
3.6.	Mūžizglītības organizāciju skaits	2013	100 (%)	+	+ 5 %	?	=	Pašvaldības

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

3.7.	Augstskolu absolventu nodarbinātība atbilstoši tautsaimniecības sektoram (%)	2013	70 %	+	75 %	?	=	IZM, augstskolas
<i>Kvalitatīvie rādītāji</i>								
3.8.	Aktīva dzīvesveida darbības <i>Novērtējums. Reģiona sabiedrības, skolēnu, jauniešu, pieaugušo un senioru aktīva dzīvesveida piekopusana no vienas puses vērtējama ar pozitīvu tendenci, no otras puses ar negatīvu. Veselīga dzīvesveida kustības pastāvīgi aktivizējas, arī gūst plašāku popularitāti noteiktā sabiedrības daļā. Bet tikmēr arī pieaug mazkustīga dzīvesveida likumsakarīga attīstība augstā īpatsvarā sabiedrības, kas ir ikdienas, tehnoloģiju piesātinātās vides, veicināta. Virkne ikdienā veicamo darbību vairs neprasa fizisku piepūli, kā rezultātā gūtais brīvais laiks nereti tiek pavadīts fiziski pasīvi, ilgāk uzturoties darbā vai atpūšoties mājās.</i>						=	Ekspertu vērtējums
3.9.	Darba tirgus un izglītības sasaistes sistēma <i>Novērtējums. Līdz ar to, ka valsts līmenī virzītās reformas nav bijušas skaidri pamatotas, mērķorientētas un galvenokārt līdz īstenošanai nav nonākušas, darba tirgus un izglītības sasaistes sistēmā nav vērojami redzami uzlabojumi. Vispārīzglītojošo izglītības iestāžu, profesionālās ievirzes izglītības, koledžu, augstākās izglītības iestāžu (u.c.) darbībā pozitīvi vērtējamas atsevišķas iniciatīvas izglītības sniegšanas un mācību vides pilnveidei, bet kopumā izglītības sasaistes sistēma ar darba tirgu nav sasniegusi nepieciešamos uzlabojumus, tādēļ vērtējama kā nemainīga, tātad būtiski pilnveidojama.</i>						=	Ekspertu vērtējums
3.10.	Profesionālās un mūžizglītības darba ņēmēju īpatsvars darba tirgū (vismaz 1/2 darbaspējīgo) <i>Novērtējums. Ekonomisko prognožu centra veiktajā pētījumā "Ekspertīze par darbinieku atbilstību darba tirgum pēc izglītības valstī" (2011) norādīts, ka nodarbinātības struktūrā, ir liels valsts sektora īpatsvars, teju trešdaļa no visām darba vietām izvietotas vispārējās valdības dienestos. Vienlaikus arī no darba devēju puses izskan pārmetumi par izglītības kvalitāti, kamēr tikai neliela daļa darba devēju apmāca speciālistus savām vajadzībām pirms darba uzsākšanas vai kvalifikācijas celšanai, tātad var teikt, ka izglītība vai profesionālā pieredze darbiniekam ļauj veikt pienākumus. Būtiski, ka aizvien situācija ir līdzīgi vērtējama, un tautsaimniecībā vairāk pieprasa darbiniekus, kurus varētu sagatavot profesionālās izglītības sistēmā. Arī mūžizglītības iespējas izmanto noteiktas iedzīvotāju grupas, pamatā publiskajā sektorā nodarbinātie, sociālajā dzīvē un darba tirgū aktīvi iesaistītie cilvēki ar zināšanām, kādas jomas tiem papildus jāapgūst, uz ko norādīts pirms 10 gadiem Baltic Institute of Social Sciences veiktā pētījumā "Mūžizglītības pieejamība un iespējas izglītoties Latvijā" (2006), kas vēl joprojām nav zaudējis saturisko aktualitāti.</i>						=	Ekspertu vērtējums

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

3.11.	Pētniecības, darba tirgus un augstākās izglītības sistēma (specializēta) Novērtējums. <i>Kā liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati, laika periodā no 2012.-2016.gadam, iestādēs, uzņēmumos un organizācijās, kurās tiek veikts pētniecības darbs, zinātniskā personāla skaits ir būtiski samazinājies. Šāda tendence liecina par nelabvēlīgu ietekmi uz pētniecības, darba tirgus un augstākās izglītības sasaisti, līdz ar to arī par specializētās augstākās izglītības sistēmas, darba tirgus un pētniecības attīstību. Šī tendence arī liecina par valsts un reģiona konkurētspējas apdraudējumu, jo tieši ekonomiskās krīzes periodā, šajā jomā bija nepieciešams veikt nopietnākās investīcijas, nevis pieļaut personāla aizplūšanu, augsto kritumu.</i>	-	Ekspertu vērtējums

Prioritātes īstenošanas tendences.

Rīgas plānošanas reģionā, kā galvaspilsētas reģionā, valsts iekšējās migrācijas un Pierīgas pašvaldību, kā jauno ģimeņu galveno, deklarēto mājvietu apvidū, pretēji valstī un lielā daļā Eiropā valdošajai tendencei, skolēnu skaits skolās turpina pieaugt. Paralēli tam arī izglītības sniegšanas izmaksas un pašvaldību atvēlētie līdzekļi naudas izteiksmē pieaug, tikmēr kopumā līdzīgi rādītāji ir procentuālajā atvēlētajā īpatsvarā no pašvaldību kopējā pamatbudžeta. Nenoliedzama ir izglītības būtiskā loma reģiona ekonomikai un konkurētspējai nākotnē, tādēļ kā nemainīgs drauds pastāv vietējā vai valsts līmenī kvalitatīvu izglītību guvušo jauniešu aizceļošana, par mājām izvēloties ārvalstis, darba spēkam ar zemāku kvalifikāciju nespējot būt piemērotam vietējā darba tirgus pieprasījumam. Pašlaik vēl maz izplatīta, bet atzīmējama tendence ir sabiedrības maiņai – ārvalstu vai starpreģionu ienācējiem no galvaspilsētas attālākās pašvaldībās, tikmēr izplatītāka ir migrācija starp Pierīgas kaimiņu pašvaldībām, tātad arī “cīņa” par izglītojamiem, savā ziņā veicinot izglītības satura pilnveidi, specializāciju. Visā reģionā, līdzīgi kā valstī kopumā, nopietnu negatīvu ietekmi uz izglītības ieguves kvalitatīvu procesu, atstāj sociālās jomas problēmjautājumi, nelabvēlīgas ģimenes, bērniem veltītās uzmanības trūkums ģimenēs (vecāku aizņemtība darbā, vai vienaldzība), vecāku - bērnu attiecības, materiālais nodrošinājums, vecāku prombūtne - ārzemes. Šie jautājumi, kas jau ilgāku laika periodu netiek atbilstoši risināti, jau uzskatāmi samazina skolēnu skaitu, kas apzinās izglītības būtisko nozīmi viņu nākotnē, labklājības nodrošināšanā. Daļa jauniešu izvēlas neturpināt mācības. Valstī un reģionā šī situācija atstās paliekošas sekas ilgtermiņā, bet pašlaik tendences saglabājas līdzīgas.

Prioritāte 4. Globāli konkurētspējīgas nozares

Sasniedzamie rezultāti un rādītāji								
Kvantitatīvie rādītāji								
Nr.	Rādītājs	Bāzes vērtība		Sagaidāmā tendence	Prognoze 2016	Rādītājs 2016	Esošā tendence	Informācijas avots
		Gads	Daudzums					
4.1.	IKP (EUR/iedz.)	2010	11 690	+	+ 5 %	16 154 (2014)	+	CSP
4.2.	Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības	2011	77 662	+	+ 5 %	101 535 (2015)	+	CSP
4.3.	Inovāciju jomā aktīvo rūpniecības un pakalpojumu uzņēmumu skaits	2008-2010	692 (LV)	+	+ 5 %	1 276 (LV) (2012-2104)	+	CSP
4.4.	Kopējie izdevumi inovācijām rūpniecībā un pakalpojumu jomā (milj. EUR)	2010	187 (LV)	+	+ 5 %	185 (LV) (2014)	=	CSP
4.5.	Iestādes, uzņēmumi un organizācijas, kurās tiek veikts pētniecības darbs / zinātniskais personāls	2012	424 (LV) Personāls 3 904 (LV)	+	- 5 %	Personāls 3 152 (LV)	-	CSP
4.6.	Īpaša statusa teritorijas augsto tehnoloģiju ražošanas, pētniecības, izglītības sasaistei (biznesa parki, inkubatori, zināšanu pārneses centri)	2013	100 (%)	+	+ 30%	?	=	RPR, VARAM
4.7.	Uzņēmumi ar „Eko sertifikātiem”	2013	100 (%)	+	+ 10%	Nav datu	?	VARAM
Kvalitatīvie rādītāji								
4.8.	Reģiona izcilie uzņēmumi un nozares – reģiona attīstības plānošanas un pārvaldības partneri Novērtējums. Reģiona uzņēmumu pastāvīga iesaiste attīstības plānošanas un pārvaldības procesos nenotiek, tomēr dažādu aktivitāšu, īpaši projektu īstenošanas un RPR uzņēmējdarbības centra darbību ietvaros notiek sadarbība ar atsevišķu nozaru asociācijām, uzņēmumiem un uzņēmējdarbības atbalsta organizācijām.						=	Ekspertu vērtējums

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

4.9.	Funkcionējoši reģiona zināšanu biznesa centri (ražošana, pētniecība, izglītība) Novērtējums. Reģionā sekmīgi funkcionē vairākas tehnoloģiski orientētas uzņēmējdarbības atbalsta struktūras, kas veicina uz zināšanām balstītas uzņēmējdarbības attīstību un izaugsmi, tomēr joprojām pastāv nepieciešamība stiprināt sadarbību starp industriju un augstākās izglītības un pētniecības iestādēm.	=	Ekspertu vērtējums
4.10.	Starptautiskā mērogā izcili Eko pakalpojumi un produkti (sektora līderi) Novērtējums. Vairākās vadošajās nozarēs reģionā ir vērojama tendence specializēties eko pakalpojumu un produktu ražošanā, īpaši pārtikas rūpniecībā. Tomēr trūkst datu objektīvai šī rādītāja vērtēšanai.	?	Ekspertu vērtējums

Prioritātes īstenošanas tendences.

Galveno ekonomiskās attīstības pamatrādītāju tendences kopumā ir pozitīvas – vērojams pieaugums IKP, tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistikas vienību un inovāciju jomā aktīvo rūpniecības un pakalpojumu uzņēmumu skaita pieauguma ziņā. Tajā pašā laikā, kopējie izdevumi inovācijām rūpniecībā un pakalpojumu jomā nepalielinās. Negatīva un diezgan dramatiska situācija ir saistībā ar iestādēm, uzņēmumiem un organizācijām, kurās tiek veikts pētniecības darbs, īpaši attiecībā uz zinātniskā personāla rādītājiem – 5 gadu laikā zinātniskā personāla apjoms samazinājies par 20 %. Vislielākais samazinājums novērojams tieši augstākās izglītības sektorā, kas rada būtiskus draudus ievērojamam zinātniskā potenciāla un līdz ar to arī globālās konkurētspējas samazinājumam ilgtermiņā.

Prioritāte 5. Kvalitatīva satiksme un loģistika

Sasniedzamie rezultāti un rādītāji								
Kvantitatīvie rādītāji								
Nr.	Rādītājs	Bāzes vērtība		Sagaidāmā tendence	Prognoze 2016	Rādītājs 2016	Esošā tendence	Informācijas avots
		Gads	Daudzums					
5.1.	Laika patēriņš ceļā ar sabiedrisko autotransportu (h/100km)	2013	2,5	+	2,3	2,4	=	RPR, SM
5.2.	Valsts un pašvaldību autoceļu pārklājums ar sabiedrisko transportu (%)	2013	33	+	35	33	=	RPR, CSP

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

5.3.	Lidostā „Rīga” iebraukušo un izbraukušo pasažieru skaits (tūkst. cilv.)	2013	4 790	+	5 700	5 401	+	Lidosta “Rīga”
5.4.	Tiešo savienojumu skaits no lidostas „Rīga”	2013	81	+	+ 20 %	79	=	Lidosta “Rīga”
5.5.	Rīgas ostā iebraukušo uz izbraukušo pasažieru skaits (tūkst. cilv.)	2013	837	+	+ 20 %	581	-	CSP
5.6.	Rīgā pārvadāto pasažieru skaits ar tramvajiem un trolejbusiem (tūkst. cilv.)	2013	81 647	+	+ 5 %	75 783	-	CSP, RS
5.7.	Reģistrēto vieglo automobiļu skaits iedzīvotāju personiskajā īpašumā	2013	272 418	+	+ 5 %	293 204	+	CSP
5.8.	Reģistrēto velosipēdu skaits	2013	14 300 (LV)	+	+ 15 %	?	?	CSDD
5.9.	Reģistrēto kuģošanas līdzekļu skaits	2013	18 852 (LV)	+	+ 5 %	22 418 (LV)	+	CSDD
5.10.	Pilsētu iekšējā transporta tīklu kopgarums (pilsētas sabiedriskais transports, veloceļiņi u.c.)	2013	100 (%)	+	+ 10 %	Nav datu	?	Pašvaldības
<i>Kvalitatīvie rādītāji</i>								
5.11.	Pastāvoši telpiski koordinēti satiksmes tīkli, hierarhiski pēc transporta veida un „izvēles brīvības” pakāpes un ātruma Novērtējums. <i>Dažādu pārvietošanās veidu (pilsētu iekšējais sabiedriskais transports, starppilsētu autobusi, vilcieni u.c.) savstarpēji koordinēta plānošana joprojām netiek mērķtiecīgi īstenota. Tas cilvēkiem liek izvēlēties par labu personīgajam transportam, kas rada ļoti daudz blakusefektus. Būtu nepieciešamas veikt koordinētu esošās sabiedriskā transporta sistēmas stāvokļa apzināšanu (īpaši Rīgas metropoles areālā) un izstrādāt priekšlikumus tās pilveidošanai, izstrādājot jaunus sabiedriskā transporta maršrūtus, nosakot galvenos mezglu punktus, nodrošinot kustības sarakstu salāgošanu starp dažādiem pārvadājumu veidiem, plānojot stāvparku (park & ride) izvietojumu.</i>						=	Ekspertu vērtējums

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

5.12.	Sabiedriskais transports kā galvenais iedzīvotāju ikdienas pārvietošanās veids, nodrošina vairāk kā ½ ikdienas pārvadājumu Novērtējums. <i>Esošās tendences reģionā liecina, ka cilvēku pārvietošanās paradumos aizvien palielinās vieglo automobiļu izmantošana un samazinās sabiedriskā transporta izmantošana. Piemēram, Rīgā ar bezizmešu sabiedrisko transportu (tramvajiem un trolejbusiem) pārvadāto pasažieru skaits 3 gados samazinājies par 7 %. Šī kopumā ir ļoti nevēlama tendence, kas attālina no sapratnes par ilgtspējīgu transportu reģionā.</i>	-	Ekspertu vērtējums
5.13.	Rail Baltica, avio, Rīgas – ostas, lidostas loģistikas infrastruktūra, Via Baltica savienojumi Novērtējums. <i>Notiek pakāpeniska transporta un mobilitātes lielo projektu attīstība, kas reģionam ilgtermiņā sniegs plašākas iekšējās un ārējās mobilitātes iespējas. Viens no būtiskākajiem projektiem ir Rail Baltica ar multimodāla transporta mezgla izbūvi Rīgā un kravu termināli Salaspilī, kura realizācija tuvākās desmitgades laikā pavērtu reģionam jaunas iespējas transporta un loģistikas jomā. Pēdējos gados pozitīvā virzienā notikusi arī lidostas 'Rīga' attīstība – gan pasažieru apgrozījuma, gan infrastruktūras attīstības jomā.</i>	+	Ekspertu vērtējums
5.14.	Funkcionējošs iekšējais un Piekrastes ūdeņu savienojumu tīkls (fiksēti ūdeņu savienojumi, infrastruktūra un regulējums) Novērtējums. <i>Piekrastes un iekšējie ūdeņi joprojām ir mobilitātes vajadzībām nepietiekami izmantots resurss. To lielā mērā apgrūtina sezonālitate un potenciālā pieprasījuma mainīgais raksturs, tomēr būtu nepieciešams veikt vismaz esošā potenciāla izvērtējumu un sniegt priekšlikumus ūdeņu izmantošanai ne tikai rekreatīvām vajadzībām, bet arī ikdienas pārvietošanās nolūkos.</i>	-	Ekspertu vērtējums

Prioritātes īstenošanas tendences. Transporta un loģistikas jomā situācija ir ļoti neviennozīmīga. No vienas puses – attīstās Rīgas reģiona ārējās sasniedzamības iespējas (lidosta 'Rīga' un aviopārvadājumu progress, Rail Baltica projekta plāni u.c.), bet no otras – pastāv būtiskas problēmas reģiona iekšējās sasniedzamības jautājumos, īpaši Rīgas metropoles areālā. Attiecībā uz pasažieru pārvadājumiem, iezīmējas aviopārvadājumu un pārvadājumu pa autoceļiem pozitīvas attīstības tendences, taču būtiski pasliktinās situācija dzelzceļa un ūdens transporta jomā. Būtiski samazinājies Rīgas ostā iebraukušo uz izbraukušo pasažieru skaits ar prāmjiem, vienīgā pozitīvā iezīme šajā jomā ir tā, ka pakāpeniski palielinās ostā iebraukušo pasažieru skaits ar kruīza kuģiem. Kopumā būtiskākā un problēmātiskākā tendence ir tā, ka pārvietošanās vajadzībām aizvien palielinās vieglo automobiļu izmantošana un samazinās sabiedriskā transporta izmantošana.

Prioritāte 6. Pašvaldības – attīstības virzītājas

Sasniedzamie rezultāti un rādītāji								
Kvantitatīvie rādītāji								
Nr.	Rādītājs	Bāzes vērtība		Sagaidāmā tendence	Prognoze 2016	Rādītājs 2016	Esošā tendence	Informācijas avots
		Gads	Daudzums					
6.1.	Pašvaldību budžetu veidojošo pašu (nenodokļu) ieņēmumu īpatsvars (%)	2012	100 (%)	+	+ 10 %	?	?	Valsts kase
6.2.	Reģiona pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi (EUR/iedz.)	2012	953	+	+ 10 %	1 163	+	Valsts kase
6.3.	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (EUR/iedz.)	2012	554	+	+ 10 %	710	+	Valsts kase
6.4.	Nekustamā īpašuma nodoklis (EUR/iedz.)	2012	108	+	+ 10 %	143	+	Valsts kase
6.5.	Reģiona pašvaldību pamatbudžeta izdevumi ekonomiskai darbībai (EUR/iedz.)	2012	204	+	+ 10 %	?	?	Valsts kase
6.6.	Sabiedrības līdzdalības e-risinājumu (lēmumu pieņemšana, attīstības jautājumu apspriešana, pilsoniskās aktivitātes u.c.) skaits reģiona pašvaldībās	2013	100 (%)	+	+ 10 %	?	+	Pašvaldības, RPR
6.7.	Sabiedrības līdzdalības e-risinājumu lietotāju īpatsvars no reģiona pašvaldību iedzīvotāju kopskaita (%)	2013	100 (%)	+	+10 %	Nav datu	?	Pašvaldības

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

Kvalitatīvie rādītāji			
6.8.	Funkcionējoša vienota reģiona investīciju platforma Novērtējums. 2013.gadā Rīgas plānošanas reģions ESF projekta "Publisko pakalpojumu pieejamības un kvalitātes sekmēšana veicinot kvalitatīvu attīstības plānošanu Rīgas plānošanas reģionā" ietvaros izstrādāja reģiona investīciju teritoriju un statistikas teritoriju pilotprojektu. Šobrīd izstrādes stadijā ir Rīgas plānošanas reģiona investīciju teritoriju karte.	+	Ekspertu vērtējums
6.9.	Pašvaldību pašu ieņēmumu bāze – uzņēmējdarbība tās teritorijā Novērtējums. Pašvaldībās galvenie uzņēmējdarbības aktivitātes veicināšanas aģenti ir uzņēmējdarbības atbalsta speciālisti. Pašvaldībās tiek veidotas arī uzņēmēju konsultatīvās padomes ar mērķi sekmēt uzņēmējdarbības attīstību un uzturēt efektīvu dialogu starp pašvaldību un vietējiem uzņēmējiem. Šie instrumenti pakāpeniski uzlabo situāciju lielākajā daļā reģiona pašvaldību, taču esošā nodokļu politika neveicina būtisku pašvaldību ieņēmumu bāzes uzlabošanu uzņēmējdarbības aktivitāšu ietekmē.	=	Ekspertu vērtējums
6.10.	Specializētas, uz saviem resursiem balstītas teritorijas Novērtējums. Pašvaldības savos ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentos – ilgspējīgas attīstības stratēģijās ir noteikušas savu specializāciju. Lai arī stratēģiski pašvaldības ir izvēlējušās savus specializācijas virzienus, tomēr teritoriju pašpietiekamības novērtējumi vēl netiek izstrādāti.	+	Ekspertu vērtējums
6.11.	Attīstības plānošanas sasaiste ar budžeta plānošanu Novērtējums. Kopējā attīstības plānošanas sistēmā, attīstības plānošanas un budžeta plānošanas sasaisti nodrošina vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments – attīstības programma. Attīstības programmas tiek izstrādātas gan reģionālā, gan pašvaldību līmenī un 2016.gada beigās šādi plānošanas dokumenti ir izstrādāti visās Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās. Norvēģijas finanšu instrumenta projekta „Latvijas plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību teritoriālās attīstības plānošanas kapacitātes palielināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrādāšana" ietvaros 2015.gadā tika izstrādāts metodiskais materiāls „Sasaistes izveidošana starp teritorijas attīstības plānošanu un budžeta plānošanu vietējā līmenī”. Metodiskajā materiālā plaši ir atspoguļoti teritorijas attīstības plānošanas un budžeta plānošanas būtiskākie jautājumi, iekļaujot gan teorētiskus aspektus, gan tiesisko ietvaru, gan Norvēģijas pašvaldību un Latvijas projekta pilotpašvaldību pieredzi.	+	Ekspertu vērtējums

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

6.12.	Efektīvas horizontālās pārvaldības saiknes un prakses (publiskās un privātās partnerības, organizācijas, u.c.) Novērtējums. <i>Latvijā un reģionā arvien vairāk aktivizējas dažādi horizontālās pārvaldības modeļi. Īpaši atzīmējama publiskās un privātās partnerības pieeja, kuras attīstība pēdējā desmitgadē būtiski progresējusi. Pieaug uzņēmēju interese par dažādu projektu īstenošanas iespējām, sadarbojoties ar valsts vai pašvaldības institūcijām. Publiskā un privātā partnerība galvenokārt tiek izmantots kā efektīvs līdzeklis sabiedrībai nepieciešamu ēku, infrastruktūras objektu būvniecībai un uzturēšanai vai pakalpojumu nodrošināšanai. Lai arī šajā jomā vērojams progress, tomēr jāatzīst, ka objektīvai situācijas novērtēšanai trūkst publiski pieejamās informācijas.</i>	+	Ekspertu vērtējums
6.13.	Pašpietiekamas teritorijas (funkcionālas pašvaldību sadarbības) no pakalpojumu nodrošinājuma viedokļa (diferencētā centru tīklā) Novērtējums. <i>Teritoriju pašpietiekamības novērtēšanas idejas Latvijas gadījumā pagaidām vēl ir stratēģiskā līmenī, tomēr pastāv un tiek veidotas jaunas pašvaldību funkcionālas sadarbības dažādās jomās – kopīgi tūrisma un aktīvās atpūtas piedāvājumi, mārketinga aktivitātes, atsevišķu publisko pakalpojumu nodrošinājums u.c. Tieši kvalitatīvu un pietiekamu pakalpojumu nodrošinājums ir šībrīža aktualitāte Rīgas reģionā – gan tā centrālajā daļā (Pierīgā), gan attālākajās lauku teritorijās un reģionu centros. Šī rādītāja novērtēšanai pašreizējā situācijā trūkst informācijas, kas liecina par nepieciešamību veikt tematiskas izpētes šībrīža stāvokļa apzināšanai.</i>	?	Ekspertu vērtējums
6.14.	Tehnoloģiski balstītas pakalpojumu sistēmas (drošība, sociālais komforts, brīvais laiks u.c.) Novērtējums. <i>Rādītāja novērtēšanai trūkst datu un situāciju raksturojošas informācijas.</i>	?	Ekspertu vērtējums

Prioritātes īstenošanas tendences. Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās pārskata periodā ekonomiskie rādītāji ir uzlabojušies – pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi kopumā, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa apjomi ir diezgan ievērojami auguši. Trūkst precīzas informācijas, taču vispārējās tendences liecina, ka pašvaldībās ir aktivizējusies sabiedrības līdzdalības e-risinājumu izmantošana lēmumu pieņemšanā, attīstības jautājumu apspriešanā, dažādās pilsoniskajās aktivitātes u.c. Prioritātes ietvaros vērojamas vēl vairākas nozīmīgas tendences pašvaldību patstāvības veicināšanai – Rīgas plānošanas reģionā notiek darbs pie funkcionējošas vienotas reģiona investīciju platformas izstrādes, attīstības plānošanas procesā pašvaldības noteikušas savu specializāciju, kā arī uzlabota attīstības plānošanas sasaiste ar budžeta plānošanu.

Prioritāte 7. Ilgtspējīga dzīvesvide

Sasniedzamie rezultāti un rādītāji								
Kvantitatīvie rādītāji								
Nr.	Rādītājs	Bāzes vērtība		Sagaidāmā tendence	Prognoze 2016	Rādītājs 2016	Esošā tendence	Informācijas avots
		Gads	Daudzums					
7.1.	No atjaunojamiem energoresursiem saražotās enerģijas īpatsvars (%)	2012	35,8 (LV)	+	37	37,6 (2015)	+	EM
7.2.	Ilgtspējīgas enerģētikas attīstības stratēģijas pašvaldībās	2013	5	+	10	20 (LV) 9 (RPR)	+	Pašvaldības
7.3.	Reģiona pašvaldību pamatbudžeta izdevumi teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai (EUR/iedz.)	2012	87	+	+ 10 %	183 (2014)	+	Valsts kase
7.4.	Pašvaldību infrastruktūras objektu nodrošinājums ar atjaunojamiem energoresursiem (%)	2013	100 (%)	+	+5 %	?	+	Pašvaldības
Kvalitatīvie rādītāji								
7.5.	Skaidri un funkcionāli definēts kompakto apdzīvoto vietu tīkls reģionā Novērtējums. Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.-2030.gadam definētā reģiona apdzīvojuma telpiskā struktūra un vadlīnijas apdzīvojuma struktūras plānošanai veido labu pamatu reģiona pašvaldību telpiskās attīstības plānošanai. Nozīmīgākā norāde šajā kontekstā tiek attiecināta uz apdzīvotu vietu plānošanu jau esošajās apdzīvojuma struktūrās, ierobežojot jaunu izplešanos. Stratēģijā definētās vadlīnijas apdzīvojuma struktūras plānošanā reģiona pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos kopumā tiek ievērotas. Rīgas plānošanas reģions gādā par vadlīniju ievērošanu, sagatavojot nosacījumus pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādei, kā arī pārliecinās par to ievērošanu, izvērtējot pašvaldību izstrādātos teritorijas attīstības plānošanas dokumentus un sniedzot par tiem atzinumus.						+	Ekspertu vērtējums

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

7.6.	Integrēta pašvaldību īpašo - vērtīgo un jūtīgo teritoriju ekoloģiski mērķtiecīga plānošana un apsaimniekošana (stratēģijas) Novērtējums. <i>Lai arī 2014.gadā ir izstrādātas Vadlīnijas dabas aizsardzības plāna integrēšanai teritorijas plānojumā, aktīvi tiek īstenoti vairāki LIFE + programmas projekti, tendenci nevar viennozīmīgi vērtēt ar pozitīvu virzību. Vēl joprojām jomas veiksmīgai attīstībai par kavēkli minama duālā sapratne par vērtīgām, ekoloģiski un kultūrvēsturiski jūtīgām teritorijām un vietām – nav vienotas sapratnes par šo teritoriju un vietu mērķtiecīgu plānošanu un apsaimniekošanu. Jāteic, ka gan valsts kopumā, gan reģions ir ceļā uz vienotu sapratni, uzsākts salīdzinoši konstruktīvs dialogs starp iesaistītajām pusēm.</i>	+	Ekspertu vērtējums
7.7.	Funkcionējošas tehnoloģiski (IT) balstītas, efektīvas enerģijas sistēmas Novērtējums. <i>Eurostat apkopotā informācija par 2013.gadu liecina, ka 37,1 % no Latvijā patērētās enerģijas iegūta no atjaunīgiem resursiem, apsteidzot 26 Eiropas Savienības valstis. Salīdzinoši īsā laika periodā, no 2013.gada līdz 2015.gadam Pilsētu mēru paktam pievienojušās vēl 8 reģiona pašvaldības (Ikšķile, Jūrmala, Ķegums, Lielvārde, Limbaži, Ogre, Salaspils, Tukums), iepriekš tikai Rīgas pilsētai, kā pirmajai pakta parakstītājai no Rīgas reģiona.</i> <i>“Zaļās” enerģijas ieguvē un patēriņā, sevišķi šķeldas ieguvē un eksportā, gadu no gada vērojama strauja izaugsmes tendence, bet vienlaikus pastāv daudzi nozares attīstību negatīvi raksturojoši aspekti. Te jāmin atkritumu šķirošana, pārstrāde, pārmērīga atkritumu ieviešana pārstrādei no Ziemeļeiropas valstīm, māju siltināšanas lēnā virzība galvaspilsētā, koģenerācijas staciju attīstība, mājtsaimniecību pieslēgšanās kopējiem apkures tīkliem, augsto tehnoloģiju ieviešana energoapgādes nodrošināšanai.</i>	?	Ekspertu vērtējums
7.8.	Eksistējošas ūdens, enerģijas, atkritumu atkārtotas izmantošanas sistēmas (viedās attīstības teritorijās, u.c.) Novērtējums. <i>No kopējiem enerģētikas jomas jautājumiem atkārtota resursu izmantošana atzīmējama kā ilgstoši stagnējoša, nesakārtotākā. Tendence ir nemainīga, salīdzinot ar bāzes gadu (2013). Iedzīvotājiem galvenokārt nav nodrošināta pilnvērtīga iespēja atkritumu šķirošanai, pilsētu apakšzemes komunikāciju tīklos vēl joprojām retos gadījumos no notekūdeņiem atsevišķi tiek nodalītas lietusūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēmas, pilsētvide netiek pielāgota klimata pārmaiņu veicinātajiem ekstrēmiem – retākām, bet intensīvākām lietusgāzēm, biežākām un intensīvākām vēja brāzmām. Resursu atkārtotas izmantošanas iespējas netiek pilnvērtīgi attīstītas jau minētās atkritumu šķirošanas nodrošinājuma iztrūkuma dēļ. Viedās attīstības teritorijas minētajā jomā nav definētas.</i>	=	Ekspertu vērtējums

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

7.9.	Reģiona un atsevišķu pašvaldību mājokļu stratēģijas Novērtējums. Kā norādīts Ekonomikas ministrijas mājaslapā, Latvijai ir jāizstrādā ēku ilgtermiņa stratēģija, lai mobilizētu ieguldījumus valsts, privāto dzīvojamo māju ēku un komercplatību fonda renovācijā. Ik pēc 3 gadiem stratēģiju atjauno un iesniedz Eiropas Komisijai. Pamatojoties uz šo stratēģiju pašvaldības izstādā vietēja līmeņa stratēģijas. No kopējās dzīvojamo māju platības Latvijā 50,3% ir Rīgā. Kamēr daudzviet Pierīgas pašvaldībās trūkst dzīvojamo platību galvaspilsētā, jo sevišķi pilsētas vēsturiskajā centrā ir augsts neapdzīvoto platību īpatsvars. Situācija apliecina reģiona koordinējošās lomas nozīmību, lai pašvaldības, izstrādājot mājokļu stratēģijas, ņemtu vērā arī situāciju kaimiņu pašvaldībās, plānotu sadarbību.	=	Ekspertu vērtējums
7.10.	Pašvaldību publisko ārtelpu stratēģijas Novērtējums. Pašvaldību publiskā ārtelpa ilgstošu laika periodu netika un nereti vēl joprojām netiek uzlūkota kompleksi, tā vietā tiek attīstītas atsevišķas publiskās telpas vai publiskās ārtelpas elementi. Šādu situācijas attīstību veicinājusi arī būvniecības nozares likumdošanas fokusēšanās tikai uz būvēm un tehnisko infrastruktūru. Pat termins publiskā ārtelpa valsts likumdošanā un pašvaldību teritoriju izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauts pēdējā piecgadē. Vērtējot šībrīža situāciju, gan galvaspilsētā, gan vairākās reģiona pašvaldībās uzmanība veltīta publiskās ārtelpas un apstādījumu sistēmas tematiskajam plānojumam vai attīstības koncepcijām. Pozitīva tendence pašvaldībās ir budžetā atvēlēt pozīciju iedzīvotāju iesniegtu projektu īstenošanai, kas pamatā saistāmi ar publiskās ārtelpas sakārtošanu vai atpūtas vietu izveidi.	+	Ekspertu vērtējums
7.11.	Pašvaldību pārvaldījumā esošo dzīvokļu fonds ¼ Novērtējums. Rādītāja novērtēšanai trūkst datu un situāciju raksturojošas informācijas.	?	Ekspertu vērtējums

Prioritātes īstenošanas tendences. Prioritātes pozitīvā tendence ir tieši attiecināma uz enerģijas, kas saražota no atjaunojamiem energoresursiem, īpatsvara pieaugumu. Latvijas rādītājs ir 3.augstākais ES, īpatsvaram turpinot pieaugt. Strauja izaugsme novērojama saražotās enerģijas apjomam, izmantojot šķeldu. “Zaļās” enerģijas ieguvē un patēriņā, sevišķi šķeldas ieguvē un eksportā, gadu no gada vērojama strauja izaugsmes tendence, bet vienlaikus pastāv daudzi nozares attīstību negatīvi raksturojoši aspekti. Te jāmin atkritumu šķirošana, pārstrāde, pārmērīga atkritumu ieviešana pārstrādei no Ziemeļeiropas valstīm, māju siltināšanas lēnā virzība galvaspilsētā, koģenerācijas staciju attīstība, māsaimniecību pieslēgšanās kopējiem apkures tīkliem, augsto tehnoloģiju ieviešana energoapgādes nodrošināšanai. Kā pozitīvu pārmaiņu veicinošais faktors šajos jautājumos kalpo reģiona 9 pašvaldību (Rīga, Ikšķile, Jūrmala, Ķegums, Lielvārde, Limbaži, Ogre, Salaspils, Tukums) pievienošanās Pilsētu mēru paktam.

Prioritāte 8. Vieda attīstība

Sasniedzamie rezultāti un rādītāji								
Kvantitatīvie rādītāji								
Nr.	Rādītājs	Bāzes vērtība		Sagaidāmā tendence	Prognoze 2016	Rādītājs 2016	Esošā tendence	Informācijas avots
		Gads	Daudzums					
8.1.	Viedas attīstības teritorijas reģionā	2013	0	+	1	?	=	Pašvaldības
8.2.	Noteikta pašvaldību viedā specializācija un viedas attīstības dalībnieki (aģenti)	2013	0	+	5	2	+	Pašvaldības
8.3.	Līdzsvarots reģiona tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistikas vienību īpatsvars galvaspilsētā un reģionā, %	2013	70 / 30	+	68 / 32	71/29 (2015)	-	CSP
8.4.	Izveidotas starppašvaldību aģentūras (sadarbības platformas) - metropole, reģiona centri, lauki, piekraste	2013	0	+	aģentūru modeļa mets	?	?	Pašvaldības, RPR
Kvalitatīvie rādītāji								
8.5.	Noteikta reģiona viedā specializācija un viedas attīstības dalībnieki Novērtējums. Rīgas plānošanas reģionā jēdzienu viedā specializācija un vieda attīstība sapratne daļā iesaistīto pušu kļuvusi padziļinātāka, tomēr vienlaikus jēdziens arvien tiek saprasts divējādi. Pirmkārt, ar viedumu, kā tehnoloģiju izmantošanas dažādošanu un pielietojuma veidu attīstību, otrkārt, ar viedumu kā telpiskās attīstības plānošanas koncepciju, kur jēdzienu sapratne vairāk tiek saistīta ar attīstības faktoru, kvantitatīvo un kvalitatīvo rādītāju savstarpējās ietekmes dziļāku izpratni, līdz ar ko, attīstības plānošana tiek balstīta gan uz faktoru analīzi, gan koncepcijai atbilstošiem mērķiem un darbībām. Var teikt, ka reģiona viedā specializācija un viedas attīstības dalībnieki kopumā ir apzināti, izprotot Rīgas plānošanas reģiona, kā galvaspilsētas reģiona specializāciju un Rīgas metropoles areāla specifiku, tomēr viedas attīstības dalībnieki konkrēti nav definēti un savu lomu šādā kontekstā pilnvērtīgi neizport.						=	Ekspertu vērtējums

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

8.6.	Pēc viedas attīstības principiem pārvaldītas (funkcionējošas) viedas attīstības pilotteritorijas Novērtējums. <i>Par viedas attīstības pilotteritoriju savā veidā uzskatāms Kandavas novads, kurā veikts mēģinājums uzsākt pārvaldības īstenošanu pēc viedas attīstības principiem, telpiskās attīstības plānošanas procesa ietvaros, t.i. Kandavas novada attīstības programmas 2017.-2023.gadam izstrādes procesā, attiecīgi arī principus iestrādājot aktualizētajā plānošanas dokumentā.</i>	+	Ekspertu vērtējums
8.7.	Sabiedrības kvalifikācijas (izglītības, prasmju) atbilstība uzņēmējdarbības attīstības pieprasījumam Novērtējums. <i>Tendence sabiedrības kvalifikācijas (izglītības, prasmju) atbilstībai uzņēmējdarbības attīstības pieprasījumam, kopumā vērtēta, kā nemainīga. Attīstoties mūžizglītībai – iespējām pārkvalificēties, atsevišķos gadījumos tendence uzlabojas, tomēr jauniešu izglītības izvēle vēl joprojām bieži ar darba tirgus pieprasījumu nav saistāma, jauniešu bezdarbs ir izplatīts, karjera apgūtajā profesijā nereti netiek veidota, vai uzsākta ilgstošā periodā, vai arī tiek noņemts, izceļot no valsts.</i>	=	Ekspertu vērtējums
8.8.	Inovatīvu, ar augstu pievienoto vērtību produktu un pakalpojumu pieejamība reģionā Novērtējums. <i>Tendence kopumā vērtēta ar pozitīvu virzību, tomēr nereti reģionā radītie inovatīvie produkti augsto izmaksu dēļ pieejami vien ārzemju tirgos vai arī nelielai sabiedrības daļai vietējā tirgū. Reģiona, kā centrālā un galvaspilsētas reģiona iespējas ar augstu pievienoto vērtību produktu un pakalpojumu radīšanā un sniegšanā ir labvēlīgākas, nekā citiem Latvijas reģioniem, līdz ar to arī to pieejamība ir augstāka un pieaug.</i>	+	Ekspertu vērtējums
8.9.	Izstrādāts un sistemātiski atjaunināts starppašvaldību aģentūru (sadarbības platformu) modelis Novērtējums. <i>Rīgas plānošanas reģiona dalība starptautiskos projektos, piedaloties Eiropas fondu programmu projektu īstenošanā, gadu no gada pieaug. Projektu ietvaros tiek izveidota un attīstīta gan starptautiskā, gan vietējā partnerība, iesaistot reģiona pašvaldības. Šādā veidā soli pa solim tiek veidots nopietns, pieredzē balstīts sadarbības platformu modeļa pamats, tematiski un teritoriāli pārklājot Rīgas plānošanas reģiona pašvaldības. Līdz ar to ir uzsākta un tuvākajā nākotnē paredzama, starppašvaldību aģentūru izveide un sistemātiska atjaunošana telpiskās plānošanas procesu un jaunu projektu īstenošanas ietvaros.</i>	=	RPR, Pašvaldības, Ekspertu novērtējums

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

8.10.	Ieviestas starppašvaldību aģentūru (sadarbības platformu) izstrādātās rīcības programmas – ilgtspējīga (līdzsvarota, saskaņota) attīstība reģionā Novērtējums. Uz 2016.gadu starppašvaldību aģentūru (sadarbības platformu) konkrētas rīcības programmas Rīgas plānošanas reģionā nav izstrādātās, tomēr Eiropas Savienības Teritoriālās sadarbības programmu un Valsts programmu īstenošanas rezultātā izstrādātas rīcību programmas uzskatāmas par šādu rīcības programmu ievirzi.	=	Ekspertu novērtējums
8.11.	Iestrādāti starppašvaldību aģentūru (sadarbības platformu) iesniegtie ierosinājumi valsts normatīvā ietvara papildinājumiem, grozījumiem Novērtējums. Tā kā uz 2016.gadu šāda veida starppašvaldību aģentūras (sadarbības platformas) nav izveidotas, attiecīgi arī ierosinājumi valsts normatīvā ietvara papildinājumiem, grozījumiem no šādām aģentūrām nav iesniegti.	=	Ekspertu novērtējums
8.12.	Pastāvīgi informētas pašvaldības, uzņēmēji, investori un citi ieinteresētie par konsultatīva, finansiāla atbalsta iespējām, investīciju iespējām un atbalstu saņēmušas pašvaldības, uzņēmēji, investori un citi ieinteresētie Novērtējums. Atbalstu efektīvai Eiropas Savienības (ES) fondu finansējuma apguvei Rīgas plānošanas reģiona teritorijā nodrošina Rīgas plānošanas reģiona Eiropas Savienības struktūrfondu informācijas centrs (Rīgas RSIC). Pašvaldībām, uzņēmējiem, investoriem, nevalstiskajām organizācijām un citām ieinteresētajām pusēm Rīgas RSIC sniedz bezmaksas informatīvos un apmācību pakalpojumus, kas saistīti ar ES fondu līdzekļu piesaisti un apgūšanu dažādu projektu ideju īstenošanai. Paralēli Rīgas RSIC 2015.gadā darbu uzsācis Rīgas reģiona uzņēmējdarbības atbalsta centrs, uzņēmējdarbības veicināšanas un atbalsta pasākumu īstenošanai Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās, sekmējot jaunu uzņēmumu un darba vietu radīšanu, kā arī investīciju piesaisti.	+	RPR, Pašvaldības, Ekspertu novērtējums
8.13.	Funkcionējoša Rīgas metropoles areāla sadarbības platforma Novērtējums. Rīgas metropoles areāls, kā Nacionālo interešu telpa ir Rīgas plānošanas reģiona fokusa jautājums. Metropoles konkurētspēja vistiešākajā veidā nosaka valsts un reģiona attīstību, līdz ar to izvirzītie mērķi šajā kontekstā ir izveidot augstas kvalitātes dzīves un uzņēmējdarbības vidi, samazinot reģiona robežu efektu Rīgas metropoles areālā. Lai to panāktu, tiek strādāts pie strukturēta dialoga un sadarbības mehānismu ieviešanas starp Rīgas un Pierīgas pašvaldībām. Pašlaik kā salīdzinoši sekmīgu var vērtēt dialogu pašvaldību speciālistu līmenī, tikmēr politiskā līmenī kā komplikētāku situāciju rada mainīgā politiskā nostāja, intereses, pārstāvji. 2016.gada 6.oktobrī, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija un Rīgas dome organizēja	=	RPR, Pašvaldības, Ekspertu novērtējums

	<i>starptautisku konferenci "Konkurētspēja caur sadarbību: jauni stratēģiskie un pārvaldes risinājumi Rīgas metropoles areāla pašvaldībām". Konferences laikā ārvalstu ekspertu panelīdiskusijā diskutēja par metropoles un galvaspilsētas lomu, konkurētspējas veicināšanu nacionālā un starptautiskā līmenī, apskatot Oslo, Vīnes, Gdiņas pilsētu piemērus. Savukārt nacionālajā panelīdiskusijā valsts pārvaldes, Pierīgas pašvaldību un uzņēmējdarbības sektora pārstāvji izteica viedokli par galvenajiem attīstības virzieniem un iespējamajiem atbalsta mehānismiem areāla konkurētspējas stiprināšanai. Organizētā konference vērtējama kā nozīmīgs Rīgas metropoles areāla sadarbības platformas attīstību veicinošs faktors.</i> <i>Kā vēl viena būtiska iniciatīva ir Rīgas plānošanas reģiona ieviestā un praktizētā pieeja pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu izvērtēšanas procesā – līdz ar jaunas attīstības programmas izstrādi kādā no reģiona pašvaldībām, reģions atzinuma sagatavošanas ietvaros organizē sanākumi ar konkrētās pašvaldības kaimiņu pašvaldībām, lai diskutētu par kopējām interesēm un saskaņotiem attīstības virzieniem. Tādā veidā pašvaldību attīstības plānotāju vidū un politiskajā līmenī tiek aktualizēti jautājumi par konkrētās pašvaldības vietu un lomu reģionā, tās attīstības virzieniem un specializācijas iespējām. Šāda pieeja veicina pašvaldību savstarpējo sadarbību kopīgu risinājumu meklējumos, kas ir īpaši aktuāli tieši Rīgas metropoles areāla gadījumā.</i>		

Prioritātes īstenošanas tendences. Vieda attīstība, kā Rīgas plānošanas reģiona prioritāte tiek īstenota dažādos veidos. No vienas puses, viedas attīstības principus iestrādājot teritoriju attīstības plānošanas dokumentos, reģiona un vietējo pašvaldību līmenī, no otras puses, viedu attīstību īstenojot ES fondu teritoriālās sadarbības programmu projektu ietvaros, kā arī ar Rīgas RSIC un uzņēmējdarbības atbalsta centra darbību. Viedas attīstības teritoriju nodalīšana Rīgas plānošanas reģionā uz 2016.gadu ir uzsākta, un līdz ar reģiona, kā koordinatora lomu, veicina pašvaldību specializāciju definēšanu, viedas attīstības principu īstenošanu, inovatīvu tehnoloģiju un mobilitātes risinājumu īstenošanu, Rīgas metropoles areāla un pašvaldību sadarbības platformu attīstību.

1.3. Rīcības programmu īstenošana

RPR vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumenta – Attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības plāna sastāvdaļa ir stratēģiski nozīmīgas un RPR attīstības gaitu būtiski ietekmējošas integrētas rīcības programmas (skat. **3.attēlu**), kas balstītas uz RPR esošajām funkcijām un perspektīvajām funkcijām. RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības programmu uzraudzībai tiek izmantoti noteiktie sasniedzamie rezultāti, kas ļauj novērtēt plānoto rīcību ieviešanas progresu. Sasniedzamie rezultāti ir noteikti RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības plāna sadaļā “Rīcības programmas”.

Katra Rīcības programma iekļauj pasākumu kopumu, kuru īsteno RPR administrācija sadarbībā ar partneriem. Rīcības programmās ietvertie pasākumi iedalīti trīs sadaļās – *plānošana* un *koordinācija*, kas izriet no Reģionālās attīstības likuma 16.¹ panta, un *mārketinga*, kas ietver aktivitātes plānošanas reģiona atpazīstamības veicināšanai.

Rīcības programmas ietver informāciju par atbildīgajiem tās īstenošanā, plānotajiem pasākumiem, sadarbības partneriem, sasniedzamajiem rezultātiem, īstenošanas laiku, kā arī finansējuma apjomu un avotu.

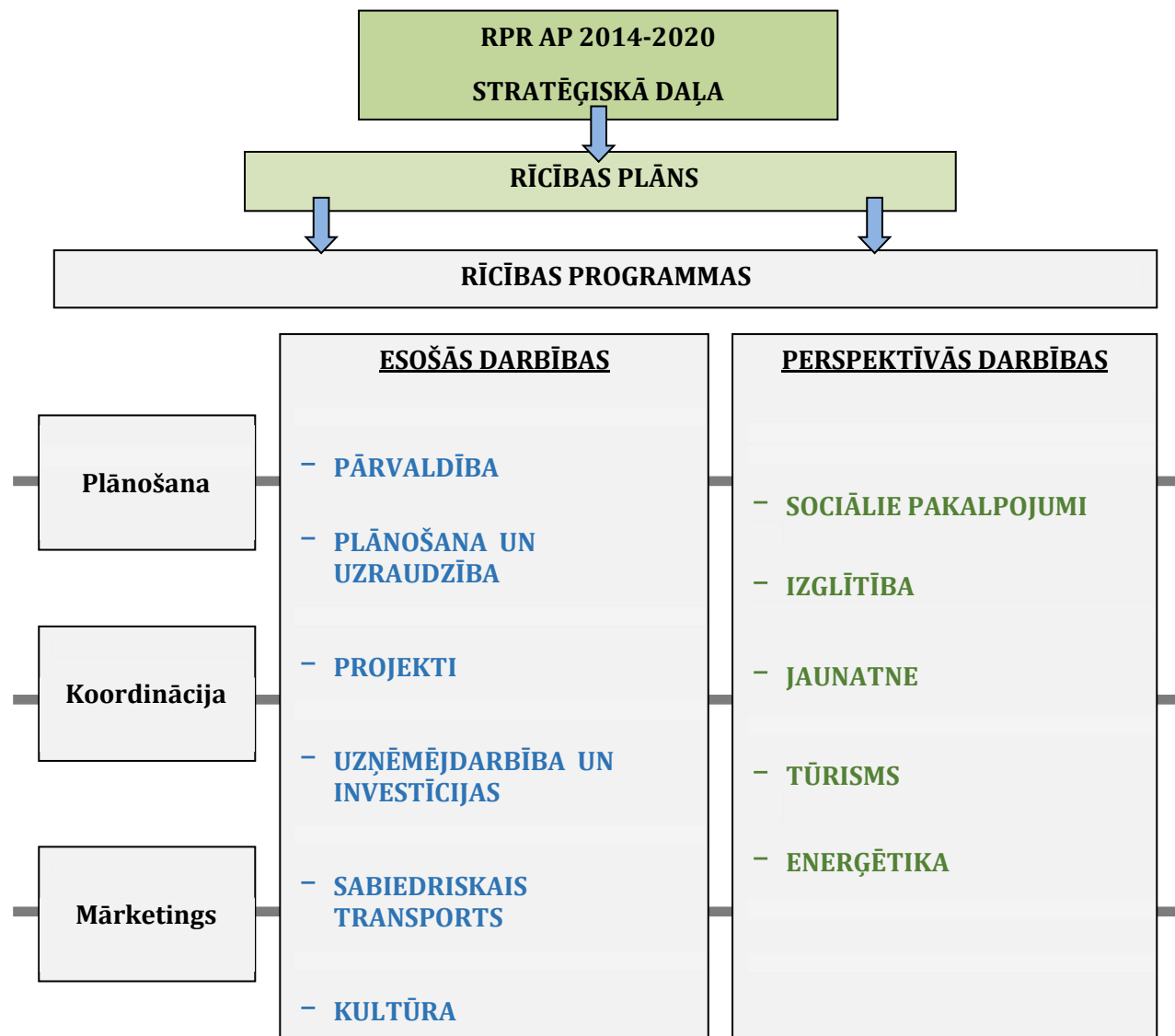
ESOŠO DARBĪBU (funkciju) rīcības programmās ietvertās aktivitātes īsteno RPR administrācija un tās struktūrvienības (nodaļas), izmantojot valsts budžeta un piesaistīto projektu finansējumu.

Esošo darbību Rīcības programmās ietvertās aktivitātes ir paredzētas ikgadējā Rīgas plānošanas reģiona darba plānā pamatfunkciju īstenošanai, līdz ar to šo Rīcības programmu ieviešanas progress tiek atspoguļots darba plāna ceturkšņa atskaitēs.

PERSPEKTĪVO DARBĪBU (funkciju) rīcības programmu īstenošanas priekšnosacījums – tiešās pārvaldes iestāžu funkciju deleģējums un tam sekojošs finansējums vai arī attiecīgās jomas projekti.

Perspektīvo darbību Rīcības programmās noteiktās aktivitātes tiek ietvertas ikgadējā Rīgas plānošanas reģiona darba plānā, pie nosacījuma, ja rodas iespējas un ir pieejams nepieciešamais finansējums aktivitāšu īstenošanai. Pie jaunu uzdevumu deleģējuma plānošanas reģionam, šo Rīcības programmu aktivitātes var papildināt jau esošās Rīgas plānošanas reģiona darba plānā noteiktās pamatfunkcijas, vai arī papildināt par ES fondu un citu ārvalstu finanšu līdzekļiem īstenotos pasākumus.

Līdzīgi kā Rīgas plānošanas reģiona attīstības prioritāšu īstenošanas novērtēšanas gadījumā, tāpat arī Rīcības programmu īstenošana tiek novērtēta izmantojot sekojošu gradāciju: **+** īstenota; **=** daļēji īstenota; **–** nav īstenota.

3.attēls. Rīgas plānošanas reģiona Attīstības programmas 2014-2020 Rīcības programmu ietvars

Avots: Rīgas plānošanas reģiona Attīstības programma 2014-2020

ESOŠĀS DARBĪBAS

RP1. PĀRVALDĪBA

Plānošanas reģiona attīstības padomes izveidotā administrācija nodrošina attīstības padomes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī veic attīstības padomes darba organizatorisko un tehnisko nodrošināšanu. Plānošanas reģiona administrācijas uzdevums ir īstenot Reģionālās attīstības likumā noteikto plānošanas reģiona kompetenci, kas paredz nodrošināt reģiona attīstības plānošanu, koordināciju, pašvaldību un citu valsts pārvaldes iestāžu sadarbību.

Īstenošanas statuss. *Pārskata periodā (2015.-2016.gadā) Rīgas plānošanas reģiona darbība notikusi atbilstoši ikgadējiem darba plāniem, ko apstiprinājusi Rīgas plānošanas reģiona attīstības padome. Īstenotas darbības saistībā ar iestādes darba nodrošināšanas organizatoriskiem jautājumiem – grāmatvedības organizēšana, tajā skaitā, ES fondu finansētu projektu finanšu plānošana, uzskaitē un kontrole, iepirkumu organizēšana par preču un pakalpojumu iegādi, lietvedības un personālietu organizēšana, biroja tehnikas un aprīkojuma iegāde, darba vietu iekārtošana u.c. Veikta RPR attīstības padomes sēžu, RPR konsultatīvās komisijas sēžu, dažādu semināru un apspriežu organizēšana projektu ietvaros. Nodrošināta reģiona interneta vietnes ww.rpr.gov.lv tehniskā un saturiskā uzturēšana, pilnveidošana un sasaiste ar sociālajiem tīkliem. Rīcības programmas “Pārvaldība” ietvaros plānotie pasākumi noteiktajā laika ietvarā ir īstenoti.*

RP2. PLĀNOŠANA UN UZRAUDZĪBA

Plānošanas reģiona kompetence teritorijas attīstības plānošanas jomā noteikta Reģionālās attīstības likuma 16.¹ panta pirmajā daļā, kas paredz noteikt plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības galvenos pamatprincipus, mērķus un prioritātes, vadīt un uzraudzīt plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentu izstrādi un ieviešanu, izvērtēt nacionāla un vietēja līmeņa attīstības plānošanas dokumentus. Par rīcības programmā iekļauto pasākumu ieviešanu atbildīga ir Rīgas plānošanas reģiona Telpiskās plānošanas nodaļa.

Īstenošanas statuss. *Darbības telpiskās plānošanas jomā 2015.gadā saistījās galvenokārt ar RPR teritorijas attīstības plānošanas dokumentu (RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam un RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam) izstrādes procesa pabeigšanu. Savukārt 2016.gadā darbības tika fokusētas plānošanas reģiona attīstības koordinācijai atbilstoši RPR plānošanas dokumentos noteiktajiem galvenajiem pamatprincipiem, mērķiem un prioritātēm, kā arī tika īstenotas šo dokumentu ieviešanas un uzraudzības aktivitātes. Tika veikta RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības plānā noteikto aktivitāšu īstenošana, atbilstoši noteiktajām Rīcības programmām, kā arī RPR Attīstības uzraudzības ziņojuma izstrāde. Reģiona attīstības uzraudzības pasākumu ietvaros nodrošināta nepieciešamās statistiskās informācijas un datu apkopošana, sniegti nosacījumi un atzinumi par pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem.*

RP3. PROJEKTI

Saskaņā ar Reģionālās attīstības likumu, plānošanas reģions izstrādā un īsteno projektus reģionālās attīstības atbalsta pasākumu ietvaros. Tāpat, plānošanas reģiona īstenotie projekti ir viena no iespējām, kā sekmēt RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības plānā noteikto aktivitāšu ieviešanu un rezultātu sasniegšanu. Par projektu īstenošanu atbildīga ir Rīgas plānošanas reģiona Starptautisko projektu nodaļa.

Īstenošanas statuss. *Rīgas plānošanas reģiona administrācija izstrādā un īsteno gan starptautiska, gan reģiona un vietējas nozīmes projektus reģionālās attīstības atbalsta pasākumu ietvaros. Lai nodrošinātu RPR attīstības plānošanas dokumentos noteikto prioritāšu īstenošanu, tika piesaistīts ES struktūrfondu un citu ārējo finanšu instrumentu finansējums. Pārskata periodā Rīgas plānošanas reģiona administrācija izstrādāja projektu pieteikumus, konsultēja projektu speciālistus un īstenoja projektus. Detalizētu informāciju par Rīgas plānošanas reģiona 2015.-2016.gadā ieviešanā esošajiem projektiem, kā arī to mērķiem, rezultātiem un atbilstību reģiona attīstības prioritātēm lūdzu skatīt šī RPR Attīstības uzraudzības ziņojuma sadaļā “2. RPR projektu īstenošanas aktivitātes”.*

RP4. UZŅĒMĒJDARBĪBA UN INVESTĪCIJAS

Atbalstu efektīvai ES fondu finansējuma apguvei Rīgas plānošanas reģiona teritorijā nodrošināja Rīgas plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas centrs (Rīgas RSIC), kura darbība līdz 2015.gada beigām tika finansēta projekta „ES struktūrfondu tehniskā palīdzība Rīgas plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas centra darbības nodrošināšanai” ietvaros. Ar 2015.gada 27.aprīļa Rīgas plānošanas reģiona attīstības padomes lēmumu tika apstiprināts nodaļas nosaukums jaunā redakcijā „Rīgas plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas un uzņēmējdarbības centrs”, paredzot jaunas centra funkcijas, kura aktivitāšu mērķis ir īstenot uzņēmējdarbības veicināšanas un atbalsta pasākumus Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās, sekmējot jaunu uzņēmumu un darba vietu radīšanu, kā arī investīciju piesaisti.

Īstenošanas statuss. *Vēl 2015.gadā Rīgas RSIC darbinieki sniedza bezmaksas informatīvos un apmācību pakalpojumus pašvaldībām, uzņēmējiem un nevalstiskajām organizācijām, kas saistīti ar ES fondu līdzekļu piesaisti un apgūšanu dažādu projektu ideju īstenošanai. Paralēli Rīgas RSIC 2015.gadā darbu uzsāk “Rīgas plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas un uzņēmējdarbības centrs”, kura darbības saistītas ar uzņēmējdarbības atbalsta pasākumiem RPR, kas lielā mērā tika īstenotas sadarbībā ar pašvaldību uzņēmējdarbības speciālistiem. RPR uzņēmējdarbības centra pamatfunkcija ir koordinēt reģionālo pārnozaru uzņēmēju atbalsta tīklu, tai pat laikā darbojoties kā zināšanu un resursu biržai, nodrošinot atbalstu uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei reģionā.*

RP5. SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

Plānošanas reģiona kompetence sabiedriskā transporta nozarē noteikta Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā, kas paredz sagatavot priekšlikumus par nepieciešamajiem grozījumiem maršrutu tīklā, noskaidrot un apkopot pašvaldību un iedzīvotāju viedokļus par maršrutu tīklu plānošanas reģiona teritorijā, kā arī apsekot sabiedriskā transporta pieturvietas. Šo plānošanas reģiona kompetenču īstenošanu, kā arī pārstāvēniecību Sabiedriskā transporta padomē, kā to nosaka Sabiedriskā transporta pakalpojumu likums, nodrošina Rīgas plānošanas reģiona Sabiedriskā transporta nodaļa.

Īstenošanas statuss. *Pārskata periodā RPR Sabiedriskā transporta nodaļa atbilstoši savai kompetencei nodrošinājusi plānošanas reģionā sabiedriskā transporta pakalpojumus reģionālās nozīmes maršrutu tīklā. RPR pārzināja maršrutu tīklā iekļautos reģionālos vietējās nozīmes maršrūtus, tai skaitā maršrūtus, kas nodrošina pārvietošanās iespējas novados ietilpstošo pilsētu teritorijās. Piedaloties Sabiedriskā transporta padomes sēdēs, sniegta nepieciešamā informācija un argumentācija apspriežamos jautājumos, kas attiecas uz sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošinājumu. Saskaņā ar VSIA „Autotransporta direkcija” noslēgto sadarbības līgumu par pieturvietu apsekošanu un to ietveršanu Pieturvietu reģistrā, tika apsekotas autobusu pieturvietas un informācija ievadīta Autotransporta direkcijas informācijas sistēmā. VSIA „Autotransporta direkcija” turpinot ieviest vienotos tarifus, plānošanas reģions izanalizējis un sniedzis viedokli par izmainītajiem tarifiem reģionālajos vietējās nozīmes maršrūtus. Sagatavota un iesniegta informācija VAS „Latvijas Valsts ceļi” par reģionā prioritāri sakārtojamiem valsts reģionāliem un vietējiem autoceļiem, kas iekļaujami „Valsts autoceļu sakārtošanas programmā 2017.-2023.gadam”.*

RP6. KULTŪRA

Saskaņā ar Reģionālās attīstības likuma 25.pantu, plānošanas reģioniem var deleģēt pārvaldes uzdevumus, kas ir tiešās pārvaldes iestādes kompetencē. Kultūras ministrija līdz šim ir vienīgā valsts tiešās pārvaldes iestāde, kas ar līgumu deleģējusi Rīgas plānošanas reģionam uzdevumu veikšanu kultūras jomā.

Īstenošanas statuss. *Uz deleģēšanas līguma „Par valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu kultūras jomā” pamata, plānošanas reģions nodrošināja datu ievadi Latvijas Digitālajā kartē, apzināja un sagatavoja informāciju par kultūras tūrisma produktu klāstu plānošanas reģiona teritorijā, nodrošināja metodisko un konsultatīvo palīdzību pašvaldību kultūras speciālistiem. Aktivitātes saistībā ar Rīgas plānošanas reģiona uzdevumu veikšanu kultūras jomā tika īstenotas līdz 2015.gada beigām, atbilstoši RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības programmā “Kultūra” noteiktajiem pasākumiem. Saistībā ar šo reģiona funkciju gan jāatzīmē, ka 2016.gadā deleģējuma līgums vairs netika pagarināts un līdz ar to aktivitātes vairs netiek īstenotas.*

PERSPEKTĪVĀS DARBĪBAS**RP7. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI**

RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam un RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam izstrādes laikā tika noteikta reģionā īstenojama Rīcības programma "Sociālie pakalpojumi". Tam par pamatu kalpoja fakts, ka Rīgas plānošanas reģions ir izstrādājis vidēja termiņa dokumentu „Rīgas plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu attīstības programma alternatīviem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem 2010.-2016.gadam”, kas bija iecerēts kā sociālo pakalpojumu attīstības plānošanas instruments Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībām. Sākot ar 2015.gada jūliju Rīgas plānošanas reģionā tiek īstenots ESF projekts „Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem”. Projekta mērķis ir Rīgas reģionā palielināt ģimeniskai videi pietuvinātu un sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamību dzīvesvietā personām ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem.

Īstenošanas statuss. *„Rīgas plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu attīstības programmā alternatīviem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem 2010.-2016.gadam” tika identificēti 22 attīstāmi sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumi reģiona pašvaldībās, kā arī paredzēta programmas īstenošanas rezultātu novērtēšanas un uzraudzības kārtība. RPR netika nodrošināts papildu finansējums sociālās jomas speciālista nodarbināšanai un programmas uzraudzības īstenošanai, tāpēc regulāra programmas īstenošanas uzraudzība praktiski netika veikta. 2015.gadā uzsākoties ESF projekta „Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem” īstenošanai, Rīgas plānošanas reģions ir finansējuma saņēmējs, kā arī projekta īstenotājs sadarbībā ar 34 projekta partneriem: pašvaldībām, valsts sociālās aprūpes centriem un bērnu sociālās aprūpes centriem. Detalizētāks RPR Sociālo pakalpojumu programmas īstenošanas izvērtējums un Deinstitutionalizācijas projekta aktivitāšu īstenošanas apraksts ir veikts šī RPR Attīstības uzraudzības ziņojuma sadaļā **“3. RPR Sociālo pakalpojumu programmas ieviešanas uzraudzība”**.*

RP8. IZGLĪTĪBA

Rīgas plānošanas reģionam uzdevumu veikšana izglītības jomā nav tikusi deleģēta kā funkcija, tomēr plānošanas reģiona loma dažāda līmeņa izglītības pasākumu plānošanā un ieviešanā tika noteikta pamatnostādņu dokumentā „Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam”. Tajā uzsvērta pašvaldību, plānošanas reģionu un Izglītības un zinātnes ministrijas sadarbības nozīmība, lai, ņemot vērā Latvijas demogrāfiskās tendences, rastu pārdomātus risinājumus resursu koncentrācijai un izglītības pakalpojumu pieejamības pārstrukturizācijai, vērtējot katra novada un plānošanas reģiona īpatnības un attīstības modeļus. Tāpat, plānošanas reģiona iesaiste

publisko pakalpojumu „groza” koncepcijas ieviešanā un izglītības infrastruktūras tīkla izveidē norādīta dokumentā „Reģionālās politikas pamatnostādnes 2013.-2019.gadam”. Šie argumenti kalpoja par pamatu atsevišķas Rīcības programmas “Izglītība” noteikšanai RPR attīstības plānošanas dokumentos.

Īstenošanas statuss. *Pārskata periodā (2015.-2016.gadā) Rīgas plānošanas reģionam joprojām nav deleģēta uzdevumu veikšana izglītības jomā, līdz ar to arī nav tikusi nodrošināta profesionālās izglītības un mūžizglītības speciālista štata vietas izveide un uzturēšana RPR, kā tas tika paredzēts Rīcības programmā “Izglītība”. Rīgas plānošanas reģions šajā Rīcības programmā bija paredzējis tādu pasākumu veikšanu, kā RPR izglītības infrastruktūras un pakalpojumu attīstības stratēģijas izstrāde, pieaugušo izglītības vajadzību un iespēju RPR situācijas izpēti un rekomendāciju sagatavošana, kā arī mūžilgas karjeras atbalsta pasākumu plāna izstrāde RPR, tomēr līdz ar finansējuma neesamību šo uzdevumu veikšanai, augstākminētie pasākumi netika īstenoti. Tajā pašā laikā pārskata periodā reģionā ieviešanas stadijā ir divi projekti (“Live Baltic Campus” un “EmplInno”), kas atbilst RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam 3.prioritātei “Elastīga un izcila izglītība”, kā arī ir uzsākta RPR pašvaldību mūžizglītības un profesionālās izglītības speciālistu sadarbības tīkla izveide un koordinācija.*

RP9. JAUNATNE

Plānošanas reģiona kompetence jaunatnes politikas nozarē noteikta Jaunatnes likuma 5.¹ pantā, kas paredz, ka plānošanas reģioni plāno attiecīgo pašvaldību darbu ar jaunatni attīstību un sadarbību šajā jomā. Lai veicinātu plānošanas reģionu iesaisti darbu ar jaunatni attīstībā pašvaldībās, 2015.gadā Izglītības un zinātnes ministrija uzsāka virzīt jaunu politikas iniciatīvu, kas paredz izveidot valsts finansētu jaunatnes jautājumu speciālista amata vietu katrā plānošanas reģionā.

Īstenošanas statuss. *Pārskata periodā Rīgas plānošanas reģions nodrošinājis plānošanas reģiona pārstāvniecību Latvijas un Šveices sadarbības programmas „Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos” Uzraudzības komitejas sastāvā, sadarbojies ar Latvijas Jaunatnes padomi strukturētā dialoga pasākumos un piedalījies Latvijas Pašvaldību savienības Latvijas pašvaldību jaunatnes lietu Atbalsta tīkla koordinējošā darba grupā. Tomēr Rīgas plānošanas reģionam joprojām nav deleģēta uzdevumu veikšana ar tam sekojošu finansējumu jaunatnes jautājumu jomā, līdz ar to nav arī nodrošināta jaunatnes jautājumu speciālista štata vietas izveide un uzturēšana RPR, kā arī vadlīniju izstrāde jaunatnes politikas īstenošanai RPR pašvaldībās, kā tas tika paredzēts RPR Rīcības programmā “Jaunatne”.*

RP10. TŪRISMS

Rīgas plānošanas reģions īstenojis vai piedalījies kā partneris vairākos projektos, kas veicina tūrisma attīstību reģionā un popularizē reģiona teritoriju kā pievilcīgu tūrisma galamērķi, piemēram, Centrālās Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas projekts „Kulta identitāte (Cult Identity)”, ERAF projekts „Latvijas ilgtspējīga tūrisma klasteris”, Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programmas projekts „Īdenstūrisma kā dabas un aktīvā tūrisma komponentes attīstība Latvijā un Igaunijā.” 2014.gadā LR Saeimas Pieprasījumu komisija aktualizēja jautājumu par reģionālo tūrisma koordinatoru amata vietu atjaunošanu plānošanas reģionos, lai sekmētu efektīvāku sadarbību starp Tūrisma attīstības valsts aģentūru un Latvijas reģionālajām tūrisma asociācijām. Šīs aktivitātes kalpoja par pamatu, lai tiktu noteikta reģionā īstenojama Rīcības programma “Tūrisms”.

Īstenošanas statuss. *Pārskata periodā nav notikušas izmaiņas attiecībā uz iespējām atjaunot reģionālo tūrisma koordinatoru amata vietu plānošanas reģionos, līdz ar to nav īstenotas Rīcības programmā “Tūrisms” plānotās aktivitātes attiecībā uz Tūrisma attīstības speciālista štata vietas izveidi un uzturēšanu RPR, kā arī RPR pašvaldību tūrisma jomas konkurētspējas izvērtējuma veikšanu un monitoringu. Tajā pašā laikā pārskata periodā reģionā ieviešanas / apstiprināšanas stadijā ir divi projekti (“**Smart Ports**” un “**Industrial Heritage**”), kas atbilst RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam 4.prioritātes “Globāli konkurētspējīgas nozares”, Rīcības virzienam 4.4. “Tūrisma attīstība un mārketinga reģiona starptautiskajai atpazīstamībai”.*

RP11. ENERĢĒTIKA

RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam un RPR Attīstības programmas 2014.-2020.gadam izstrādes laikā Rīgas plānošanas reģionā ieviešanas stadijā bija Centrālās Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas projekts „Globālā Vīzija (Global Vision)”, kā ietvaros tika izstrādāts pētījums „Atjaunojamo energoresursu potenciāla analīze Rīgas plānošanas reģionā un videi draudzīgo tehnoloģiju pielietojuma iespēju attīstība”, kas iekļāva arī „Ilgtspējīgas enerģētikas attīstības Rīgas plānošanas reģionā 2014.-2020.gadā Rīcības plānu.” Balstoties uz šajā plānā ietvertajām idejām, tika izveidota Rīcības programma “Enerģētika”.

Īstenošanas statuss. *Pārskata periodā (2015.-2016.gadā) Rīgas plānošanas reģionā ieviešanas stadijā ir trīs projekti (“**Build up Skills FORCE**”, “**RES.H-C.SPREAD**” un “**GreenS**”), kas atbilst RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam 7.prioritātes “Ilgtspējīga dzīvesvide” Rīcības virzienam 7.3. “Ilgtspējīgu, atjaunojamos resursos balstītu enerģijas sistēmu attīstība”. Tajā pašā laikā, nav izdevies nodrošināt pastāvīgu energoplānošanas speciālista štata vietas izveidi un uzturēšanu RPR, kas nodrošinātu RPR pašvaldību enerģētikas speciālistu sadarbības tīkla izveidi un sadarbības pasākumu koordināciju reģionā, kā to paredz Rīcības programma “Enerģētika”.*

2. RPR projektu īstenošanas aktivitātes

Saskaņā ar Reģionālās attīstības likumu Rīgas plānošanas reģions īsteno reģionālās attīstības atbalsta pasākumus, kuru plānošana un ieviešana tiek īstenota saskaņā ar Rīgas plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.-2030.gadam un Rīgas plānošanas reģiona Attīstības programmā 2014.-2020.gadam noteiktajiem attīstības mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem. Rīgas plānošanas reģiona 2015.-2016.gadā ieviešanā esošos projektus līdzfinansēja Eiropas teritoriālās sadarbības programmas 2014-2020.gadam, ES programma Apvārsnis 2020, EK programma Intelligent Energy Europe, ES 7.pamatprogramma Pētniecības un tehnoloģiju attīstībai, URBACT III programma, Norvēģijas finanšu instruments un Eiropas Savienības Sociālais Fonds.

Uzraudzības ziņojuma pārskata periodā 2015./2016.gadā Rīgas plānošanas reģionā ieviešanā esošie projekti atbilst praktiski visām astoņām reģiona attīstības plānošanas dokumentos (Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.-2030.gadam un Attīstības programmā 2014.-2020.gadam) noteiktajām prioritātēm (*skatīt 1.tabulu*). Visvairāk projekti īstenoti 7.prioritātes "Ilgtspējīga dzīvesvide", 6.prioritātes "Pašvaldības – attīstības virzītājas" un 3.prioritātes "Elastīga un izcila izglītība" ietvaros. Pārskata periodā vienīgi 1.prioritātes "Vitāla dabiskā kustība un migrācija" ietvaros, kas skar dzimstības veicināšanas, imigrācijas un reemigrācijas politikas jautājumus, netiek īstenots neviens reģionāla mēroga projekts.

1.tabula. Rīgas plānošanas reģiona 2015.-2016.gadā ieviešanā esošo projektu mērķis un rezultāti

Nr.	Projekta nosaukums un programma	Īstenošanas laiks	Projekta mērķis un galvenie rezultāti	Atbilstība RPR attīstības plānošanas dokumentiem
1.	"Lietusūdens plūsmas apsaimniekošana un uzraudzība Baltijas jūras sateces baseinā" (BalticFlows) ES 7. Pamatprogramma Pētniecības un tehnoloģiju attīstībai	2013.okt. – 2016.sep.	Mērķis: <i>Ilgtspējīgas un konkurētspējīgas lietusūdens uzraudzības un apsaimniekošanas sistēmas izveides partnerreģionos.</i> Rezultāti: – Starpvalstu ziņojumi šādās tēmās - reģionālā tīklošanās lietusūdens apsaimniekošanā, pilsētvides lietusūdens apsaimniekošana un uzraudzība, iedzīvotāju iesaiste ūdens monitoringa programmās, difūzās piesārņojuma slodzes uzraudzība un apsaimniekošana;	Prioritāte 7. Ilgtspējīga dzīvesvide Rīcības virziens 7.4. "Noslēgto ūdens resursu un atkritumu izmantošanas loku attīstība teritorijās"

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

			- Izstrādāts Lietusūdens apsaimniekošanas un uzraudzības plāns Rīgas plānošanas reģionam (tematiskais plāns) un prezentēts RPR pašvaldībām.	
2.	“Tālākizglītības programmas energoefektīvai būvniecībai Latvijā” (Build up Skills FORCE) Intelligent Energy Europe Programma	2013.nov. – 2016.jun.	Mērķis: <i>Sekmēt kvalificētu celtnieku ar zināšanām un prasmēm zema energopatēriņa ēku būvniecībā un renovācijā pieejamību būvniecības nozarei. Projekts tika īstenots piecos plānošanas reģionos: Rīgas, Kurzemes, Latgales, Vidzemes un Zemgales.</i> Rezultāti: - Izstrādātas un aprobētas divas profesionālās pilnveides izglītības programmas inženierkomunikāciju un norobežojošo konstrukciju energoefektīvā būvniecībā un rekonstrukcijā - mācību materiāli un metodes; - Sagatavoti 35 mācību sniedzējus, apmācīti vairāk kā 120 būvniecībā strādājošie; - Izstrādāti priekšlikumi normatīvajai bāzei un finansēšanas mehānismiem šo izglītības programmu ilgtspējai.	Prioritāte 7. Ilgtspējīga dzīvesvide Rīcības virziens 7.3. “Ilgtspējīgu, atjaunojamos resursos balstītu enerģijas sistēmu attīstība”
3.	„Reģionālās politikas aktivitāšu īstenošana Latvijā un reģionālās attīstības pasākumu izstrāde” Norvēģijas finanšu instrumenta projekts	2013.nov. – 2016.dec.	Mērķis: <i>Stiprināt Latvijas pašvaldību un plānošanas reģionu kapacitāti un sniegt atbalstu uzņēmējdarbības veicināšanas jautājumos.</i> Rezultāti: - Izstrādāti investīciju piesaistes dokumenti šādām reģiona pašvaldībām: Jūrmala, Limbaži, Ogre, Sigulda un Tukums.	Prioritāte 6. Pašvaldības – attīstības virzītājas Rīcības virziens 6.3. “Atbalsts iniciatīvām, attīstības dalībnieku lomas pieaugumam teritoriju „horizontālā” pārvaldībā”

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

4.	“Atjaunojamo energoresursu izmantošana siltumapgādē un dzesēšanā - stratēģiskas pieejas attīstība” (RES.H-C.SPREAD) Intelligent Energy Europe Programma	2014.mar. – 2016.okt.	Mērķis: <i>Noteikt un izmantot ES mēroga paraugpraksi atjaunojamo energoresursu izmantošanai siltumapgādē un dzesēšanā, izstrādāt Ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānus (IERP) partnerreģionos balstoties uz siltumapgādes/dzesēšanas pieprasījuma un piedāvājuma kartēšanas datiem un izmaksu efektivitātes novērtējumu, kā arī nodrošināt iesaistīto pušu (stakeholders) aktīvu sadarbību siltumapgādes plānošanā un ieviešanā reģionālā līmenī.</i> Rezultāti: - Projekta īstenošanas rezultātā ir izstrādāta un RPR izplatīta Rīgas plānošanas reģiona Siltumapgādes rīcības programma (tematiskais plāns) 2014-2020, kas apstiprināta RPR Attīstības padomē.	Prioritāte 7. Ilgtspējīga dzīvesvide Rīcības virziens 7.3. “Ilgtspējīgu, atjaunojamos resursos balstītu enerģijas sistēmu attīstība”
5.	“Zaļā publiskā iepirkuma atbalsta institūcijas inovatīvām un ilgtspējīgām institucionālām pārmaiņām” (GreenS) Eiropas Savienības “Apvārsnis 2020”	2015.jun. – 2018.mai.	Mērķis: <i>Stiprināt valsts un pašvaldību iestāžu kapacitāti, pielietojot inovatīvus risinājumus, veiksmīgi ieviest zaļo publisko iepirkumu (ZPI) ar nolūku paaugstināt institucionālo spēju taupīt enerģiju, samazināt CO2 izmešu daudzumu un saistītās izmaksas.</i> Rezultāti: - Veikta pašvaldību speciālistu un valsts politikas veidotāju aptauja par zaļā publiskā iepirkumu ieviešanas praksi Latvijā; - Veikta pašvaldību izstrādāto Ilgtspējīgas Enerģētikas rīcības plānu analīze saistībā ar	Prioritāte 7. Ilgtspējīga dzīvesvide Rīcības virziens 7.3. “Ilgtspējīgu, atjaunojamos resursos balstītu enerģijas sistēmu attīstība”

			zaļā publiskā iepirkuma ieviešanas aktivitātēm Latvijā; - Nodibināta Zaļā publiskā iepirkuma atbalsta struktūrvienība Rīgas enerģētikas aģentūrā; - Izstrādāta projekta komunikācijas stratēģija, izveidota projekta mājaslapa, sagatavots projekta pirmais elektroniskais ziņu izdevums.	
6.	“Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem” Eiropas Sociālais Fonds	2015.jūl. – 2022.dec.	Mērķis: <i>Rīgas reģionā palielināt ģimeniskai videi pietuvinātu un sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamību dzīvesvietā personām ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem. Rīgas plānošanas reģions ir finansējuma saņēmējs, kā arī projekta īstenotājs sadarbībā ar 34 projekta partneriem: 29 pašvaldībām, valsts sociālās aprūpes centriem (VSAC) un bērnu sociālās aprūpes centriem (BSAC).</i> Rezultāti: - Veikta vajadzību izvērtēšana un individuālo atbalsta plānu izstrāde 177 personām ar garīga rakstura traucējumiem un 46 bērniem ar funkcionāliem traucējumiem; - Četriem bērniem tika uzsākts sniegt „Atelpas brīža” pakalpojumu un vienam bērnam sociālās aprūpes pakalpojumu; - Izveidota Reģiona Deinstitutionalizācijas vadības grupa; - Izsludināts iepirkums pakalpojuma sniedzēju piesaistei Deinstitutionalizācijas plāna un reorganizācijas plānu izstrādei.	Prioritāte 6. Pašvaldības – attīstības virzītājas Rīcības virziens 6.4. “Ilgspējīgu un efektīvu pakalpojumu sistēmu attīstība pašvaldību un pašvaldību sadarbības teritorijās”

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

7.	“Moderns un pievilcīgs mazo ostu tīkls ar interaktīvu pārrobežu informācijas sistēmu, kopēju mārketingu un uzlabotiem ostu pakalpojumiem” (SmartPorts) Centrālā Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma 2014.-2020. gadam	2015.okt. – 2017.jun.	Mērķis: <i>Sekmēt mazo ostu tīklu ar kvalitatīviem pakalpojumiem izveidi partnerreģionos (Latvija, Igaunija, Somija un Zviedrija), kā arī veicina mazo ostu starptautisko atpazīstamību un iekļaušanos reģiona mazo ostu kopīgā informācijas sistēmā un mārketinga aktivitātēs.</i> Rezultāti: - Veiktas neliela mēroga investīcijas RPR ostās - Salacgrīva, Skulte un Jūrmala, lai uzlabotu navigācijas drošību un vides aizsardzības prasību izpildi, paplašinātu un uzlabotu ostu pakalpojumus (ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēmu izveide, bīstamo atkritumu savākšanas sistēmu izveide, piesārņojuma likvidēšana, navigācijas bojas un zīmes, meteoroloģiskās stacijas, ostas kontroles un novērošanas kameras); - Uzsākta interaktīvu tūrisma un kuģošanas informācijas stendu iegāde un uzstādīšana mazajās ostās; - Uzsākta reģiona jahtu ostu starptautiskā marketinga plāna izstrāde; - Sagatavošanās pasākumi, lai nodrošinātu RPR jahtu ostu dalību ostu pakalpojumu starptautiskās izstādēs (Diseldorfa, Vācija un Stokholma, Zviedrija).	Prioritāte 4. Globāli konkurētspējīgas nozares Rīcības virziens 4.4. “Tūrisma attīstība un mārketinga reģiona starptautiskai atpazīstamībai”
8.	“Akadēmiskās pilsētiņas – līdzdalīga pilsētdizaina laboratorijas” (Live Baltic Campus)	2015.okt. – 2017.dec.	Mērķis: <i>Akadēmisko pilsētiņu (campus) plānošana un integrēšana kopējā pilsētas plānojumā</i>	Prioritāte 3. Elastīga un izcila izglītība

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

	Centrālā Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma 2014.-2020. gadam		<i>izmantojot dizaina domāšanas un sabiedrības iesaistes metodes. Pilotprojekta: integrētā attīstības plāna izveide Latvijas Universitātes Akadēmiskajā centrā Torņakalnā fokusējoties uz diviem aspektiem: infrastruktūras izveide sadarbībai ar uzņēmējiem un savietojamība ar apkārtējo pilsētas teritoriju un nepieciešamie mobilitātes risinājumi.</i> Rezultāti: - Nodrošināta informācijas sagatavošana DP3 ietvaros (vienotas metodoloģijas izstrāde un ieviešanas uzraudzība); - Nodrošināta RPR pārstāvju dalība projekta partneru sanāksmēs Amsterdamā (Nīderlandē), Turku (Somijā) un Upsalā (Zviedrijā); - Nodrošināta RPR pārstāvju un projekta ieinteresēto pušu (stakeholders) darba grupas pārstāvju dalība pieredzes apmaiņas vizītē Nīderlandē - Liveable City Forum, partneru reģionos: Turku un Helsinkos, Somija un Upsalā, Zviedrijā; - Nodrošināta informācija izpētes (inventory report) gala redakcijai.	Rīcības virziens 3.3. "Inovātīva biznesa, izcilas pētniecības un augstākās izglītības sasaiste reģiona viedas attīstības teritorijās"
9.	"Viedie piejūras reģioni: viedā specializācija, jūras un piekrastes resursi ekonomikas izaugsmei Baltijas jūras reģionā" (Smart Blue Regions)	2016.mar. – 2019.febr.	Mērķis: <i>Inovāciju izplatīšana un ekonomiskās izaugsmes sekmēšana izmantojot piekrastes un jūras resursus Baltijas jūras reģionā uzlabojot reģionu rīcībspēju ieviešot jūras un piekrastes viedās specializācijas stratēģijas (blue growth).</i>	Prioritāte 8. Vieda attīstība Rīcības virziens 8.1. "Reģiona viedās specializācijas politikas izveide un īstenošana viedas attīstības teritorijās un vietās"

	Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programma 2014.-2020.gadam		Rezultāti: - Nodrošināta RPR pārstāvju dalība projekta partneru un pieredzes nodošanas sanāsmēs Turku, Somijā un Narvā, Igunijā; - Nodrošināta RPR pārstāvju dalība transnacionālajā konferencē „Be Smart, Think Blue” Gdaņskā, Polijā; - Nodrošināts RPR ieguldījums RIS3/jūras un piekrastes viedās specializācijas stratēģiju ieviešanas procesa un struktūras analizē; - Nodrošināts RPR ieguldījums indikatoru izstrādē zilās izaugsmes uzraudzībai un novērtēšanai – RPR ir sniedzis priekšlikumus par indikatoru sistēmas izveidi Baltijas jūras reģionā Piekrastes un jūras resursu izaugsmes novērtēšanai; - Uzsākta starpvalstu analīze par jūras un piekrastes viedās specializācijas pasākumiem un instrumentiem partnerreģionos; - Nodrošināts RPR ieguldījums jūras un piekrastes viedās specializācijas pasākumu ieviešanas resursu, iesaistīto un ieinteresēto pušu kartēšanā reģionā.	
10.	Pārmaiņas!- Publisko pakalpojumu sociālais dizains (CHANGE!) URBACT III	2016.mai. – 2018.mai.	Mērķis: <i>Noteikt parametrus un modelēt iespējas kulturāli dažādu pilsētu un reģionu virzībai uz sabiedrības kopdarbībā balstītu publisko pakalpojumu modeli. Līdz ar to, kā galvenais projektā sasniedzamais rezultāts noteikts Integrētā rīcības plāna (Integrated Action Plan) izstrāde sabiedrības kopdarbībā balstītu publisko pakalpojumu modeļa ieviešanā.</i>	Prioritāte 2. Kopienas un to pašpietiekamība Rīcības virziens 2.1. “Sociālā plānošana un sabiedrības rīcībspējas stiprināšana”

			Rezultāti: - Izveidota vietējā atbalsta grupa (ULSG), iesaistot RPR pašvaldību, NVO un VARAM pārstāvjus, savstarpējais pieredzes apmaiņai un Integrētā rīcības plāna izstrādei, aizvadītas 2 sanāksmes / pieredzes apmaiņas vizītes vietējā un 2 starptautiskā mērogā. - Apzināts problēmjautājumu loks publisko pakalpojumu jomā starptautiskā un vietējā mērogā, apkopoti un izvērtēti labās prakses piemēri. - Apgūtas darba metodes vietējās atbalsta grupas darba vadīšanai un organizēšanai, veikta metožu iestrāde ULSG darba sanāksmēs. - Izveidota projekta sadaļa un publicētas 3 relīzes RPR interneta vietnē, ņemta dalība URBACT tīkla sociālajos tīklu aktivitātēs; - Definēts Integrētā rīcības plāna saturiskais ietvars un tematiskie virzieni, kā arī noteikti plāna tālākas izstrādes soļi.	
11.	“Viedās specializācijas stratēģijā balstītu inovācijas un izaugsmes spēju stiprināšana vidēja lieluma pilsētās un reģionos” (EmpInno) Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programma 2014.-2020.gadam	2016.mai. – 2019.apr.	Mērķis: <i>Veicināt izaugsmes iespējas un potenciālu viedās specializācijas prioritārajās jomās, balstoties uz palielinātu inovācijas nesēju kapacitāti viedās specializācijas pieejas pielietošanā. Projekta rezultāts ir palielināta inovācijas veicinātāju (inovācijas starpnieku, pārvaldes institūciju, pētniecības iestāžu, uzņēmumu) kapacitāte viedās specializācijas pieejas praktiskajā pielietošanā.</i>	Prioritāte 3. Elastīga un izcila izglītība Rīcības virziens 3.3. “Inovatīva biznesa, izcilas pētniecības un augstākās izglītības sasaiste reģiona viedas attīstības teritorijās”

			Rezultāti: - Noorganizēta trešā projekta partneru sanāksme Rīgā un citu valstu partneru iepazīstināšana ar Latvijas viedās specializācijas stratēģiju un tās īstenošanas uzraudzības mehānismiem. Projekta sanāksme Rīgā tika organizēta saiknē ar starptautisko inovācijas konferenci „Baltic Dynamics 2016”, kuras ietvaros tika organizēts arī projekta seminārs; - Gatavošanās pētījumam par Latvijas Viedās specializācijas stratēģijā nosaukto prioritāro jomu attīstību un ekosistēmu raksturojumu Rīgas plānošanas reģionā, kā arī sagatavota tehniskās specifikācija interaktīvas uz kartogrāfiska pamata balstītas platformas, kas raksturotu prioritāro jomās ietilpstošo tautsaimniecības nozaru attīstības potenciālu un telpisko izvietojumu, izstrādei. Tikšanās ar projektā ieinteresētajām pusēm – augstākās izglītības iestāžu, uzņēmēju asociāciju un reģiona pašvaldību pārstāvjiem.	
12.	“Ziemeļjūras – Baltijas jūras transporta koridors kā reģionu savienotājs” (NSB CoRe) Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programma 2014.-2020.gadam	2016.mai. – 2019.apr.	Mērķis: <i>Uzlabot ilgtspējīgu Baltijas jūras reģiona ārējo un iekšējo sasniedzamību, nodrošinot Ziemeļjūras – Baltijas jūras transporta koridora tīklu un multimodālu savienojumu attīstību.</i> Rezultāti: - Nodrošināta RPR pārstāvju dalība projekta partneru sanāksmēs – dalība otrajā projekta partneru sanāksmē Poznaņā un darba pakas Nr.3 „Svārstmigrācijas izaugsmes koridori” darba sanāksmē Rīgā;	Prioritāte 5. Kvalitatīva satiksme un loģistika Rīcības virziens 5.3. “Starptautiskas nozīmes Z-D, A-R savienojumu un mezglu stiprināšana”

			- Nodrošināts RPR ieguldījums projekta darba pakā Nr.3 „Svārstmigrācijas izaugsmes koridori” un Nr.4 „Telpiskā plānošana Ziemeļjūras-Baltijas jūras tīkla attīstībai” aktivitāšu īstenošanai – izstrādāta iepirkuma „Tallinas – Rīgas – Kauņas transporta koridora telpiskās analīzes un attīstības scenāriju izstrāde” dokumentācija.	

2015.gadā noslēdzās vairāku projektu ieviešana:

- Projekts “**Ūdens tūrisma kā dabas un aktīvā tūrisma komponentes attīstība Latvijā un Igaunijā**”, kas tika līdzfinansēts no Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības programmas 2007.-2013.gadam. Rīgas plānošanas reģions ir viens no projekta partneriem un projekta mērķis ir veicināt ilgtspējīga ūdenstūrisma attīstību un konkurētspēju, tīrot upju gultnes un krastus, izveidojot laivu piestātnes, atpūtas vietas, norādes zīmes u.c., nodrošinot ūdenstūrisma uzņēmēju zināšanu apmaiņu, sadarbību, pilnveidojot un attīstot jaunus ūdenstūrisma produktus, nodrošinot ūdenstūrisma produktu mārketingu u.c. Projekta noslēguma periodā lielākais akcents tika likts uz mārketinga, publicitātes un reklāmas aktivitātēm, lai sekmētu upju tūrisma popularitāti reģionā: izstrādāti 2 reklāmas videomateriāli par ūdenstūrisma iespējām Rīgas pilsētā un dabas maršrutiem pilsētas tuvumā, izdota reklāmas brošūra ar mērķi veicināt ienākošo tūrismu, izstrādātas un nopublicētas upju tūrisma maršrutu detālkartes un noorganizēta ūdenstūrisma pakalpojumu Rīgas reģionā publicitātes vizītes žurnālistiem un interaktīvs seminārs RPR uzņēmējiem par ūdenstūrisma pakalpojumu kvalitātes celšanas iespējām.
- Noslēdzot URBACT II programmas projekta „**USEAct**” (Urban Sustainable Environmental Actions/Pasākumi ilgtspējīgai pilsētvidei) īstenošanu 2015.gadā Rīgas plānošanas reģions izstrādāja Rīcības plānu: Rīgas metropoles areāla urbānās pilnveides rīcības plāns, kā arī izstrādāja informatīvus materiālus projekta rezultātu izplatīšanai.
- Vēl viens URBACT II programmas projekts „**CSI Europe**” (City Sustainable Investment in Europe/Ilgspējīgas investīcijas pilsētās Eiropā) tika vērsts uz pilsētu iesaisti tādu finanšu instrumentu (Pilsētvides attīstības fonds) attīstībā un izmantošanā, kas nodrošina efektīvu pilsētu plānošanu un attīstību (JESSICA kā piemērs iepriekšējā plānošanas periodā). 2015.gadā projekta ietvaros RPR pārstāvji piedalījās projekta noslēguma konferencē Lillē. Kā galvenais projekta rezultāts tika izstrādāts RPR Rīcības plāns par Finanšu instrumentiem, kā arī sagatavoti informācijas materiāli.

2016.gadā tika izstrādāti un iesniegti projekti, kas atbilst šādām RPR attīstības prioritātēm un rīcības virzieniem:

- **Prioritāte 2. “Kopienas un to pašpietiekamība”** Rīcības virziens 2.1. “Sociālā plānošana un sabiedrības rīcībspējas stiprināšana”, Rīcība 2.1.5. “Sociālās uzņēmējdarbības veicināšana”, projekts “Pārrobežu sadarbības stiprināšana sociālās un radošās uzņēmējdarbības jomās” (**Social&Creative**); līdzfinansē Interreg Igaunijas-Latvijas Pārrobežu sadarbības programma;
- **Prioritāte 4. “Globāli konkurētspējīgas nozares”**, Rīcības virziens 4.4. “Tūrisma attīstība un mārketingu reģiona starptautiskajai atpazīstamībai”, Rīcība 4.4.9. “Kultūrvēsturiskais mantojums tūrismā, izmantojot digitālās iespējas”, projekts “Industriālā mantojuma atdzīvināšana tūrisma attīstībai” (**Industrial Heritage**); līdzfinansē Interreg Igaunijas-Latvijas Pārrobežu sadarbības programma;
- **Prioritāte 6. “Pašvaldības - attīstības virzītājas”**, Rīcības virziens 6.2. “Specializētu un daudzveidīgu teritoriju veicināšana”, Rīcība 6.2.3. “Jūras un Rīgas līča potenciāla izmantošana piekrastes novadu ekonomikas aktivitāšu dažādošanai: uzņēmēju apmācības un pieredzes apmaiņa par iespējamām uzņēmējdarbības virzieniem”, projekts “Reģionālā attīstība sekmējot piekrastes zvejniecības kultūras mantojuma potenciālu Eiropā” (**CHERISH**); līdzfinansē INTERREG EUROPE Transnacionālās sadarbības programma;
- **Prioritāte 7. “Ilgtspējīga dzīvesvide”**, Rīcības virziens 7.6. “Adaptācijas stratēģijas un teritoriāli diferencēti risinājumi klimatiskām pārmaiņām”, Rīcība 7.6.1. “Stratēģiju un risinājumu izstrāde adaptācijai klimatiskajām pārmaiņām”, projekts “Nodrošināt neitrālu oglekļa emisiju reģionos līdz 2050. gadam” **C-TRACK-50**; līdzfinansē Programma Apvārsnis 2020;

2016.gadā tika turpināts darbs pie stratēģiskā projekta “Uzlabots jahtu ostu tīkls Igaunijā un Latvijā” izstrādes iesniegšanai Igaunijas-Latvijas Pārrobežu sadarbības programmā. Papildus tam nodaļas speciālisti sekmēja reģiona pašvaldību, kā projekta partneru iesaisti, trīs projektos, kas iesniegti Igaunijas-Latvijas Pārrobežu sadarbības programmā šādās jomās: piekrastes tūrisms (Coastal hiking), veloceļu attīstība pa vēsturiskajiem sliežu ceļiem (GreenRailways), glābšanas vietu izveide piekrastē (SAFE SEA). Projekti ir iesniegti un apstiprināti ieviešanai.

3. RPR Sociālo pakalpojumu programmas ieviešanas uzraudzība

„Rīgas plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu attīstības programma alternatīviem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem 2010.-2016.gadam” (turpmāk – RPR Sociālo pakalpojumu programma) tika izstrādāta Eiropas sociālā fonda līdzfinansēta tāda paša nosaukuma projekta ietvaros.

RPR Sociālo pakalpojumu programmā identificēti 22 attīstāmi sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumi reģiona pašvaldībās, kā arī paredzēta programmas īstenošanas rezultātu novērtēšanas un uzraudzības kārtība.

3.1. Sociālo pakalpojumu programmas īstenošanas un uzraudzības kārtība

RPR Sociālo pakalpojumu programmas īstenošanas rezultātu novērtēšanai un uzraudzībai tika paredzēts pienākums reģiona pašvaldībām reizi pusgadā iesniegt RPR ziņojumus par īstenotajiem projektiem, kas devuši ieguldījumu programmas rezultātu sasniegšanā. Savukārt RPR administrācijai bija paredzēts pienākums reizi gadā sagatavot ziņojumu par attiecīgo pārskata periodu, kurā analizēta reģionā īstenoto projektu, kas devuši ieguldījumu RPR Sociālo pakalpojumu programmas rezultātu sasniegšanā, atbilstība programmas mērķiem, norādot sasniegtos programmas uzraudzības rādītājus, kā arī pamatojumu programmas aktualizācijas nepieciešamībai, identificējot problēmas programmas ieviešanas gaitā.

Tā kā RPR netika nodrošināts papildu finansējums sociālās jomas speciālista nodarbināšanai un programmas uzraudzības īstenošanai, tā praktiski netika veikta. RPR netika izveidota projektu datubāze sociālās jomas projektu informācijas apkopošanai, jo visu plānošanas reģionu ESF Informācijas centri kopīgi administrēja tīmekļa vietni www.esfinanses.lv, kurā tika apkopota un uzturēta informācija par visiem plānošanas reģionos īstenotajiem projektiem. Tādēļ atsevišķas datubāzes izveide tika atzīta par nelietderīgu resursu izlietojumu. Šobrīd šī tīmekļa vietne funkcionē kā Rīgas plānošanas reģiona uzņēmējdarbības centra sadarbības tīkla interneta vietne, kas ietver informāciju par pabeigtajiem vai ieviešanas procesā esošajiem ES struktūrfondu projektiem – dati aktualizēti 01.12.2015.

RPR Sociālo pakalpojumu programmas ieviešanai pašvaldībām, nevalstiskajam sektoram un sociālās jomas komersantiem bija pieejams Eiropas fondu līdzfinansējums trīs atbalsta aktivitātēs, pateicoties kurām RPR teritorijā tika īstenoti 45 projekti.

3.2. Programmas īstenošanas rezultāti

Neskatoties uz to, ka sociālo pakalpojumu sniegšana ir pašvaldību autonomā funkcija, kas izriet no Likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 7.punkta „nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību (sociālo aprūpi) (sociālā palīdzība maznodrošinātām ģimenēm un sociāli mazaizsargātām personām, veco ļaužu nodrošināšana ar vietām pansionātos, bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs, bezpajumtnieku nodrošināšana ar naktsmītni u.c.)”, nozīmīgu ieguldījumu sociālo pakalpojumu attīstībā un nodrošināšanā veic nevalstiskais sektors – biedrības, apvienības, nodibinājumi u.c.. Te gan jāmin, ka pašvaldības šos pakalpojumus saviem iedzīvotājiem nodrošina no pašvaldības budžeta un tādā kvalitātē, kāda ir tās speciālistu kompetence un veikspēja, savukārt nevalstiskais sektors, tostarp uzņēmēji, ir komerciāli ieinteresēti, līdz ar to, šos pakalpojumus vislabākajā kvalitātē var iegādāties maksātspējīgākie klienti. Šis ir būtisks iemesls kādēļ pašvaldībām vēl joprojām ir jāstiprina savi sociālo pakalpojumu sniedzēji un jāpilnveido sociālo pakalpojumu piedāvājums.

Atbalsts projektu, kas sniedza ieguldījumu RPR Sociālo pakalpojumu programmas rezultātu sasniegšanā, programmas īstenošanas laikā bija pieejams šādās Darbības programmās: Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā apakšaktivitātē 1.4.1.2.4. „Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos”, Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansētā aktivitātē 3.1.4.1.5. „Infrastrukturā pilnveidošana sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanai personām ar garīga rakstura traucējumiem” un aktivitātē 3.1.4.4. “Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai”. Šajās aktivitātēs RPR teritorijā tika īstenoti 43 projekti. Visvairāk – 20 projekti tika īstenoti Rīgā, astoņi projekti Jūrmalā, četri – Siguldas novadā, trīs Lielvārdes novadā, divi Ķekavas novadā un pa vienam Babītas, Carnikavas, Ikšķiles, Inčukalna, Salacgrīvas, Salaspils un Tukuma novados. Kopējais projektu finansējums bija 20 619 770,94 eiro, no kuriem struktūrfondu līdzfinansējums sastādīja 7 075 574,71 eiro.

17 projektus RPR teritorijā īstenoja pašvaldības un to iestādes, 12 – biedrības, sešus – SIA, četrus – nodibinājumi, divus reliģiskas organizācijas, pa vienam – Valsts Sociālās aprūpes centrs „Rīga”, Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari” un Sabiedrības integrācijas Valsts aģentūra.

Īstenojot minētos projektus, tika izveidota dažādu alternatīvu sociālo pakalpojumu sniegšanai nepieciešamā infrastruktūra, izstrādātas jaunas sociālās rehabilitācijas un motivācijas programmas un pilnveidotas jau esošās, izveidoti jauni pakalpojumi, iegādātas iekārtas, piesaistīti un apmācīti speciālisti.

Piemēram, biedrība Rehabilitācijas centrs "Mēs esam līdzās" īstenoja projektu „Psiholoģiskā un funkcionālā atbalsta centrs ģimenēm ar bērniem ar kustību un attīstības traucējumiem”. Šī projekta mērķa grupa - bērni ar funkcionāliem traucējumiem un viņu vecāki. Projektā iesaistītajiem bērniem tika nodrošināta fizioterapija, ergoterapija, logopēda konsultācijas, kā arī alternatīvās komunikācijas apmācība, darbs ar psihologu un speciālajiem pedagogiem. Bērni piedalījās arī reitterapijas nodarbībās. Bērnu vecākiem tika sniegtas zināšanas psiholoģisku problēmu risināšanā, tika dota iespēja pabeigt personīgo asistentu apmācības programmu, bija iespēja piedalīties fizioterapijas un ergoterapijas (mākslas) aktivitātēs. Tika sniegtas individuālas konsultācijas par bērnu vajadzībām, konkrētām problēmām un to risināšanas veidiem. Vairāki vecāki šajā laikā atrada darbu, citi turpināja vai atsāka mācības.

Latvijas Atkarības psihologu apvienības projekta „Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu programma „10.solis”” īstenošanas laikā tika izstrādāta sociālās rehabilitācijas pakalpojumu programma, kas sevī ietver informatīvi konsultatīvā uzticības tālrūņa pakalpojuma nodrošināšanu un trīs sociālās rehabilitācijas pakalpojumu programmas moduļu īstenošanu. Vajadzības gadījumā klienti saņēma arī nakšņošanas iespēju institūcijā. Darbam ar mērķa grupu un izstrādāto programmu tika apmācīts sociālās rehabilitācijas institūcijas personāls. Projekta laikā izstrādāta sociālās rehabilitācijas pakalpojumu programma mērķa grupas vajadzībām. Projekta laikā 44 personas saņēma sociālās rehabilitācijas pakalpojumus - gan individuālu darbu sociālo darbinieku, psihologa, narkologa vadībā, gan terapeitiskās grupu nodarbības, gan mākslas terapeita vadītas nodarbības, kuru uzdevums bija sniegt atbalstu mērķa grupai alkoholisma problēmu risināšanā, sociālo un funkcionālo prasmju pilnveidošanā un arī nodarbinātības veicināšanā. Sociālās rehabilitācijas programmas ietvaros klientiem tika nodrošināta iespēja strādāt dažādus darbus piemeklētās prakses vietās, lai sekmētu atgriešanos darba tirgū. Uzticības tālrūni izmantojuši vidēji 70 klienti mēnesī. Apvienības speciālisti arī pēc projekta ieviešanas turpina strādāt pēc izstrādātās programmas. Izstrādātā programma ir pieejama visiem atkarību speciālistiem darbam ar atkarīgo cilvēku rehabilitāciju.

Bērnu paliatīvās aprūpes biedrība projekta „Bērnu paliatīvās aprūpes mobilās brigādes pakalpojums - aprūpes mājās” ietvaros iegādājās telemedicīnas tehnoloģijas, kas ļauj sniegt kvalitatīvāku paliatīvo aprūpi bērniem Rīgā un Pierīgā, kā arī materiāli tehnisko bāzi jaunu pakalpojumu sniegšanai. Te gan jāņem vērā, ka paliatīvā aprūpe savā pieejā ir starpdisciplināra un aptver pacientu, ģimeni un apkārtējo sabiedrību un nodrošina pacientam nepieciešamās vajadzības neatkarīgi no vietas, kur viņš atrodas, ar nolūku saglabāt labāko iespējamo dzīves kvalitāti, līdz iestājas nāve, līdz ar to šis nav tikai sociāls pakalpojums, bet arī medicīnisks un garīgs. 2016.gadā Rīgas pašvaldība šo pakalpojumu nodrošināja 44 bērniem.

Jūrmalas P/A „Jūrmalas sociālās aprūpes centrs” īstenoja projektus „Pavadoņa pakalpojumu izstrāde un ieviešana Jūrmalā” un „Grupu dzīvokļa pakalpojuma izveide un nodrošināšana Jūrmalā”. Pirmā projekta mērķa grupa - personas ar funkcionāliem traucējumiem, pensijas vecumam un pirmspensijas vecuma personas. Tika īstenotas šādas aktivitātes: apmācības programmas "Pavadonis personām ar funkcionāliem traucējumiem un pensijas un pirmspensijas vecuma personām" izstrāde un licencēšana; pavadoņu atlase un apmācības; pavadoņa pakalpojuma sniegšana; speciālistu darba spēju uzturēšana un atjaunošana. Savukārt otrā projekta mērķis bija attīstīt Jūrmalas pašvaldībā inovatīvu sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu – grupu dzīvokļa pakalpojumu personām ar garīga rakstura traucējumiem, tādā veidā nodrošinot personām ar funkcionāliem traucējumiem iespēju integrēties sabiedrībā un iesaistīties darba tirgū. Mērķa grupa - personas ar funkcionāliem traucējumiem – 22 cilvēki. Tika īstenotas šādas aktivitātes: telpu pielāgošana un aprīkošana grupu dzīvokļa pakalpojuma sniegšanai; darbinieku atlase un sagatavošana pakalpojuma sniegšanai; pakalpojuma sniegšanai nepieciešamās dokumentācijas izstrāde un ieviešana; personu, kurām tiek sniegts grupu dzīvokļa pakalpojums, sagatavošana pakalpojuma saņemšanai; grupu dzīvokļa pakalpojuma sniegšana; speciālistu darba spēju uzturēšanas un atjaunošanas pasākumi. Rezultātā tika atlasīti un apmācīti 6 darbinieki - sociālā darba speciālisti. Katram pakalpojuma saņēmējam izstrādāts sociālās rehabilitācijas plāns. Pakalpojums sniegts 22 personām, 12 078 cilvēkdienu apjomā. Speciālistu darba spēju saglabāšanai un atjaunošanai notika supervīzijas 34 stundu apjomā.

Jūrmalas pašvaldības Labklājības pārvalde īstenoja projektu „Dienas aprūpe bērniem ar funkcionāliem traucējumiem”. Mērķa grupa - bērni ar funkcionāliem traucējumiem un viņu vecāki. Esošajā "Dienas aprūpes centrā bērniem" tika uzsākta sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšana bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. Centrā speciālās izglītības pedagogs un sociālais darbinieks nodarbībās ar bērniem veicina bērnu pašaprūpes iemaņu attīstību, atbilstoši bērnu intelektuālajām spējām attīsta bērniem sociālās prasmes, rada iespēju komunikācijai ārpus "četrām sienām" gan savstarpēji, gan ar bērniem, kuriem nav funkcionālu traucējumu, kā arī sniedz pakalpojumu mērķgrupas bērnu vecākiem, nodrošinot bērnu uzraudzības pakalpojumu, lai veicinātu vecāku integrāciju darba tirgū.

Siguldas novadā biedrība „Cerību spārni” īstenoja projektu „Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība bērniem un jauniešiem ar funkcionāliem traucējumiem Siguldas novadā”. Šī projekta mērķa grupa - personas ar funkcionāliem traucējumiem vecumā līdz 25 gadiem un vecāki, kuriem ir bērns ar invaliditāti. Projekta ietvaros tika attīstīts bērnu un jauniešu ar funkcionāliem traucējumiem īslaicīgās pieskatīšanas pakalpojums dienas aprūpes centrā, kur bērni ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem saņem aprūpes pakalpojumu, pavada brīvo laiku un attīsta sociālās prasmes. Tāpat gan bērni un jaunieši ar funkcionāliem traucējumiem, gan viņu vecāki ir iesaistīti sociālās rehabilitācijas programmā, kuras ietvaros iespējams saņemt sociālā darbinieka, audiologopēda un fizioterapeita pakalpojumus, iespēja

iesaistīties logoritmikas nodarbībās, izglītojošās un psiholoģiskās atbalsta grupās, kā arī saņemt gaismas, mākslas, mūzikas, smilšu, deju un kustību terapijas pakalpojumus.

Savukārt biedrība „Aicinājums Tev” Siguldā īstenoja projektu „Dienas nodarbinātības centrs – specializētā darbnīca Siguldas novadā”. Šis projekts ļāva izveidot un sniegt tādu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu kā specializētās darbnīcas. Mērķa grupa - personas ar garīga raksturojuma traucējumiem, personas ar fiziska rakstura traucējumiem, personas ar psihiskām saslimšanām.

Sociālās aprūpes biedrība "Saullēkts" īstenoja projektu „Aprūpes mājās pakalpojumu attīstīšana, paplašināšana un pilnveidošana Siguldas novadā”. Projekta ietvaros tika nodrošināta iedzīvotāju mājas aprūpes pakalpojumu attīstīšana, paplašināšana un papildināšana Siguldas novadā, nodrošinot novada vientuļos, trūcīgos pensionārus, kuri nespēj paši par sevi parūpēties, ar sociālās aprūpes un veselības aprūpes dzīvesvietā pakalpojumu, nepieciešamības gadījumā nodrošinot īslaicīgas uzturēšanās aprūpes centrā iespējas, kā arī specializētā transporta pakalpojumus. Projektā, kā pilnu vai daļēju pakalpojumu klāstu saņēma 54 Siguldas novada iedzīvotāji. Pakalpojuma nodrošināšanai, projekta ietvaros tika piesaistīta speciālistu komandu - sociālais darbinieks, 4 aprūpētāji, sociālais aprūpētājs, psihologs, fizioterapeits un medmāsa.

Augstākminēto projektu realizācija apliecina, ka Rīgas plānošanas reģionā tika īstenoti dažādi sociālās jomas projekti, kas vērsti uz dažādām mērķa grupām un to vajadzību apmierināšanu. Protams, ar projektu palīdzību ieviestie pakalpojumi neaptver visas mērķa grupas pašvaldībās un neaptver visas reģiona pašvaldības, kā arī, ne vienmēr tiek nodrošināta pakalpojumu sniegšana ilgtermiņā. Tas, galvenokārt, skaidrojams ar nepietiekamiem projektu ieviesēju finanšu resursiem. Reizēm to veicina arī pieprasījuma trūkums pēc konkrētiem pakalpojumiem vai mērķa grupas neesamība kādā teritorijā/apkaimē, kā arī klienta pirkspēja, pakalpojuma cena un kvalitāte. Tādēļ, kā jau iepriekš minēts, ir svarīgi lai sociālos pakalpojumus novados attīsta un nodrošina pašvaldības.

Sešās reģiona pašvaldībās – Carnikavas, Inčukalna, Ķekavas, Lielvārdes, Salacgrīvas un Tukuma novados, īstenojot septiņus projektus aktivitātes 3.1.4.4. ietvaros, izveidoja, paplašināja un modernizēja septiņus Dienas centrus, paplašinot to sniegto pakalpojumu klāstu savu pašvaldību iedzīvotājiem.

VSAC „Rīga” veica filiāles „Ezerkrasti” rekonstrukcijas darbus, kā arī tika iegādāts un uzstādīts sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamais aprīkojums un inventārs.

NRC „Vaivari” īstenoja projektu „Jauno māmiņu māja”. Projekts paredzēja nodrošināt jauno māmiņu, t.sk. nepilngadīgu grūtnieču un jauno māmiņu kopā ar bērnu (zīdaiņi) sociālo rehabilitāciju un integrāciju sabiedrībā, veicot sociālās rehabilitācijas kompleksos pasākumus, kā arī, sadarbībā ar Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībām, nodrošinot individuālus piedāvājumus klienta integrācijai sabiedrībā pēc uzturēšanās beigām "Jauno māmiņu mājā". Projekta aktivitātes: sociālās rehabilitācijas programmas izstrāde mērķgrupai, sociālās rehabilitācijas pakalpojumu infrastruktūras izveide, sociālās rehabilitācijas programmas ieviešana - pakalpojumu sniegšana, nodrošinot projekta mērķa grupu ar sociālo, kā arī medicīnisko aprūpi.

Pilna ieviesto projektu datubāze un projektu apraksti sniedz pārskatu par projektu saturu, finansējumu, ieviešanas vietu, laiku u.c. noderīgu informāciju.

Īstenotie projekti un pašvaldību sociālās jomas speciālistu un politiķu ieinteresētība un neatlaidīgs darbs ir nodrošinājis pakalpojumu attīstību un pieejamības uzlabošanu daļā reģiona pašvaldību.

Nenoliedzami, RPR Sociālo pakalpojumu programmas īstenošanas laikā ir mainījusies sabiedrības un speciālistu izpratne par sabiedrībā balstītiem sociāliem pakalpojumiem (SBSP) un to saturu. Līdz ar to ir pašvaldības, kurās, piemēram, Dienas centri (DC) galvenokārt saturiski pilda Kopienas centru (KC) funkcijas, nevis Dienas centra (DC) vai Dienas aprūpes centra (DAC) funkcijas. Lielā daļā pašvaldību Higiēnas centra pakalpojums ir integrēts DC vai DAC pakalpojumos un netiek atsevišķi uzskaitīts vai izdalīts. Šāda situācija ir novērojama galvenokārt Pierīgas pašvaldībās. Izteikti tas ir Babītē, kur Daudzfunkcionālā sociālā centra (DSPC) darbības mērķis ir nodrošināt sociālo prasmju apgušanu, attīstīšanu, izglītošanu, socializēšanu, iespēja pavadīt brīvo laiku gan bērniem, gan pieaugušajiem. DSPC 2016.gadā ir apmeklējuši bērni (skolas vecuma), jaunieši, māmiņas ar bērniem, darba meklētāji, pensionāri u.c. novada iedzīvotāji. Šī centra apmeklētājiem tiek nodrošināta iespēja izmantot veļas mazgāšanas pakalpojumus, dušas pakalpojumus, centra speciālisti sniedz palīdzību darbā ar datoru un interneta lietošanas iemaņu uzlabošanu, notiek radošās darbnīcas, kuras labprāt apmeklē novada iedzīvotāji un Mākslas studijas nodarbības bērniem un pieaugušajiem. Mākslas studijā vien 2016.gadā 46 nodarbību laikā tika reģistrēti 323 apmeklējumi. Līdz ar to, kā jau iepriekš minēts, centra apmeklējumus nav iespējams precīzi nodalīt atbilstoši RPR Sociālo pakalpojumu programmā identificētajiem 22 attīstāmajiem pakalpojumiem.

Apskatot RPR Sociālo pakalpojumu programmā identificētos 22 attīstāmos alternatīvos sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, jāsecina, ka vislabāk attīstītais pakalpojums pašvaldībās ir Pavadoņa, asistenta pakalpojums. Šis pakalpojums tiek nodrošināts

24 RPR pašvaldībās. Kopā šo pakalpojumu 2016.gadā saņēma 1580 klienti no RPR Sociālo pakalpojumu programmā plānotajiem 534. Šī pakalpojuma lielais nodrošinājums skaidrojams ar valsts finansējumu, kas pašvaldībā ir pieejamš šī pakalpojuma sniegšanai un finansēšanai.

Arī pakalpojums „Aprūpe mājās” ir ļoti pieprasīts un 2016.gadā tika nodrošināts 9038 klientiem 27 Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās. Kaut arī šo pakalpojumu apmaksā pašvaldība, tas ir nozīmīgs un veicina atbalstu lielai daļai senioru. Nākotnē pieprasījums pēc šī pakalpojuma prognozējams vēl lielāks, jo jāņem vērā sabiedrības novecošanās un dzīvildzes rādītāju izmaiņas. Šis arguments ir būtisks arī pieprasījuma prognozē pēc citiem alternatīvajiem pakalpojumiem kuru saņēmēji – klienti ir senioru vecuma iedzīvotāji.

RPR Sociālo pakalpojumu programmā noteikto alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstības rezultātīvo rādītāju izpratnē, ne visu identificēto pakalpojumu kopējā izpilde ir apmierinoša (*skat. 2.tabulu*). Ir pakalpojumi, kuri 2016.gadā pašvaldībās netiek sniegti, piemēram - pusceļa mājas un komūnas. Komūnas pakalpojumu mērķa grupai Rīgas plānošanas reģionā sniedz biedrības un nevalstiskās organizācijas, piemēram – Evaņģēlisko kristiešu draudze "Zilais krusts", kas komūnas pakalpojumus sniedz Ogres novada, Lēdmanes pagasta "Druvās" un biedrība „Integrācija sabiedrībai”, kas darbojas Babītes novadā, Salas pagastā, "SRC Ratnieki", kur kopš 1998.gada piedāvā sociālās izstumtības riska grupu un no ieslodzījumu vietām iznākušiem cilvēkiem kompleksu sociālās rehabilitācijas programmu, kura ilgst līdz vienam gadam. RPR nav informācijas par šo organizāciju pakalpojumus saņēmušajiem klientiem.

Šobrīd LR LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā ir reģistrēti seši sociālā pakalpojuma „Pusceļa māja” sniedzēji, no kuriem Rīgas plānošanas reģionā šo pakalpojuma sniedz tikai VSAC „Vidzeme” filiāle „Ropaži”. 2016.gadā, kad LR Labklājības ministrija pieņēma lēmumu slēgt VSAC „Vidzeme” filiāli „Allaži”, tika slēgta arī šīs iestādes Pusceļa māja, kurā klientiem ar garīga rakstura traucējumiem bija pieejams „Pusceļa mājas” pakalpojums.

Arī krīzes tālruna pakalpojums tiek piedāvāts tikai Rīgā, kaut gan pārējā Rīgas plānošanas reģiona teritorijā dzīvojošie klienti var saņemt dažādu organizāciju nodrošinātus pakalpojumus, kas tiek sniegti Rīgā, bet telekomunikāciju pakalpojumu attīstība, nodrošina spēju klientiem šos pakalpojumus saņemt attālināti, piemēram, Ģimenes ārstu konsultatīvais tālrunis, Latvijas Atkarības psihologu apvienības krīzes tālrunis, Bērnu uzticības tālrunis, kuru apkalpo Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas speciālisti, Palīdzības dienests pazudušu bērnu meklēšanai, sniedz padomu un atbalstu personām, kas ir atbildīgas par pazudušo bērnu, Krīzes tālrunis nozieguma upuriem - cietušie bez maksas var zvanīt speciālistiem, lai saņemtu emocionālo atbalstu, Pacientu ombuda krīzes tālrunis, tā mērķis ir uzlabot veselības aprūpes kvalitāti un aiztāvēt pacientu tiesības, kā arī citi valsts mēroga krīžu tālruņi. Šo un citu krīzes tālrunu speciālistu apkalpoto klientu skaits RPR nav zināms, kā arī nav identificējami zvanītāji no rīgas plānošanas reģiona teritorijas, jo pārsvarā šie pakalpojumi tiek sniegti anonīmi.

2.tabula. RPR Sociālo pakalpojumu programmā identificēto alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstības rezultatīvie rādītāji

Pakalpojumi	Plānotais 2016.g.	Rezultāts 2016.g.	Pašvaldību skaits, kurās sniedz šo pakalpojumu	Izpilde, %
1. Kopienas centrs	14780	11916	4	80,62
2. Nometnes	1835	1234	12	67,25
3. Auklīšu dienests	831	416	3	50,06
4. Atkarību profilakses pasākumi	1201	5629	6	468,69
5. Mobilā brigāde	2820	2023	3	71,74
6. Higiēnas centrs (duša un veļas mazgāšana)	7888	1869	12	23,69
7. Atbalsta, pašpalīdzības grupas	1741	498	9	28,60
8. Patversme	4017	4494	5	111,87
9. Dienas centri un dienas aprūpes centri	8086	11282	18	139,53
10. Aprūpe mājās	4417	9038	27	204,62
11. Īslaicīgās uzturēšanās mītne, atelpas brīža pakalpojums	835	485	8	58,08
12. Dienas nodarbinātības centri, speciālizētās darbnīcas	4742	67	3	1,41
13. Speciālizētais transports	1329	8256	14	621,22
14. Pusceļa mājas dažādām mērķa grupām	420	0	0	0,00
15. Komūna	194	0	0	0,00
16. Grupu dzīvokļi	479	191	5	39,87
17. Krīzes centrs	1130	916	14	81,06
18. Drošības poga	2303	515	3	22,36
19. Krīzes, uzticības, konsultatīvais, informatīvais tālrunis	8540	9441	1	110,55
20. Sociālās rehabilitācijas centrs	952	2879	9	302,42
21. Pavadonis, asistents	1081	1652	24	152,82
22. Sociālās rehabilitācijas un motivācijas programmas	1108	647	5	58,39
Kopējais pakalpojumu sniegšanas /saņēmušo klientu skaits	70729	73448	185*	103,84

* Kopējais sniegto RPR Sociālo pakalpojumu programmā plānoto sociālo pakalpojumu skaits RPR pašvaldībās

Avots: RPR pašvaldību sniegtā un publiski pieejamā informācija

Arī dienas nodarbinātības centru, specializēto darbnīcu pakalpojumi ir attīstīti tikai 3 pašvaldībās. Rīgā to piedāvā arī VSAC „Rīga” filiālē „Ezerkrasti”, par kurā šo pakalpojumu saņēmušo klientu skaitu RPR nav informācijas. Arī par dažādu biedrību sniegto specializēto darbnīcu pakalpojumus saņēmušajiem klientiem nav pilnīgas informācijas. Šo pakalpojumu sniedz „Aicinājums Tev” Siguldas novadā un biedrība „Cerību spārni” Siguldā, Nodibinājums „Fonds KOPĀ” Rīgā, biedrība „PINS (Palīdzība integrācijā, nodarbinātībā, socializācijā)” Rīgā, Jūrmalas pilsētas pašvaldības iestādes „Jūrmalas veselības veicināšanas un sociālo pakalpojumu centra” Sociālo pakalpojumu centrs „Ķemeri” specializētā darbnīca Jūrmalā. Biedrības "Rīgas pilsētas „Rūpju bērns”" struktūrvienība specializētā galdniecības darbnīca "Skaida" sniedz pakalpojumus Rīgā. Sociālās integrācijas Valsts aģentūras Dienas centra sociālais pakalpojums – dienas nodarbinātības centra - specializētā darbnīca sniedz pakalpojumus Jūrmalā.

Latvijas Samariešu apvienība, ar kuru daudzas pašvaldības sadarbojas, sniedz šādus sociālos pakalpojumus: Aprūpe mājās Rīgā, Aprūpe mājās novados, Pavadoņi asistents, Specializētais transports, Krīzes centrs „Māras centrs”, Sociālās aprūpes centri, Grupu dzīvoklis, Naktspatversmes, Ģimenes asistents, Drošības poga, Jauniešu sociālās rehabilitācijas un atbalsta nodaļa, Pansija un Īslaicīgās uzturēšanās mītne. Šī biedrība, sadarbības līgumu ietvaros, sniedz Aprūpes mājās pakalpojumu vairākās reģiona pašvaldībās. Ar specializēto transportu šī biedrība nodrošina arī higiēnas centra pakalpojumus pie klienta mājās, pat tādās vietās, kur nav nepieciešamās infrastruktūras, mūsdienīgu apstākļu un ērtību, kur nav nodrošināta ūdenspadeve un kanalizācija.

Novērojamās tendences pašvaldībās sociālo pakalpojumu nodrošināšanā, norāda uz tendenci pakalpojumus pirkt no NVO sektora, kurā ir spēcīgas biedrības, organizācijas un citi pakalpojumu sniedzēji, kas ir specializējušies kvalitatīvu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanā. Šāds modelis varētu veicināt tirgus prasībām atbilstošu finanšu resursu izdevumus pašvaldībām. Tomēr, ir jāņem vērā, ka ir neliels skaits sociālo pakalpojumu, kuru sniegšana NVO ir komerciāli izdevīga un tādēļ labi attīstīta, bet citi – neizdevīgākie, netiek piedāvāti, līdz ar to, pašvaldībām pārējie pakalpojumi ir jāattīsta un jānodrošina pašām.

Tāpat Pierīgā ir novērojama tendence, ka pašvaldības sniedz sociālo palīdzību finansiāla atbalsta veidā klientiem, kuriem būtu nepieciešami ne tikai sociālie, bet arī medicīniskie pakalpojumi. Šis modelis nodrošina klienta iespēju izvēlēties pakalpojuma sniedzēju un pakalpojuma saņemšanas vietu, kā arī ļauj turpināt sadarbību ar zināmiem, pārbaudītiem speciālistiem, kuri pakalpojumus sniedz klientam ērtā laikā un vietā. Tomēr, jāatzīst, ka šis modelis nemotivē pašvaldību attīstīt sociālos pakalpojumus savā administratīvajā teritorijā vai sadarboties ar kaimiņu pašvaldībām kvalitatīvu un pieejamu sociālo pakalpojumu attīstīšanā.

Ne visu pašvaldību politiskajai vadībai un deputātiem ir pietiekama izpratne par to, cik svarīga novadu iedzīvotājiem, viņu dzīves kvalitātei, līdz ar to visa novada attīstībai, ir kvalitatīvu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu attīstīšana un nodrošināšana. Sabiedrības un lēmējvaras izpratnes un sociālās atbildības kultūras veidošana prasa daudz darba no pašvaldību sociālās jomas speciālistiem un entuziastiem.

3.3. Turpmākās plānotās aktivitātes sociālo pakalpojumu nodrošināšanā

Līdz 2023.gadam pieci plānošanas reģioni Latvijā ar Eiropas Sociālā fonda (ESF) finanšu atbalstu īsteno Labklājības ministrijas uzsākto deinstitucionalizācijas (DI) procesu, attīstot sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus. Arī Rīgas plānošanas reģionā dzīvo bērni un jaunieši bez ģimenes, kuri vēlas sev īstas mājas un ģimeni, bērni ar funkcionāliem traucējumiem un pieaugušie ar garīga rakstura traucējumiem, kuriem nepieciešams sabiedrības atbalsts un valsts nodrošināti apstākļi, lai dzīvotu patstāvīgāk un pilnvērtīgāk sabiedrībā.

“Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem” ir Deinstitucionalizācijas projekts, ko īsteno Rīgas plānošanas reģions, projekta Nr. 9.2.2.1/15/I/002, īstenošanas laiks: 01.07.2015. - 31.12.2022.

DI projekta ietvaros Rīgas plānošanas reģionā ir veikta personu ar garīga rakstura traucējumiem, bērnu ar funkcionāliem traucējumiem un ārpusģimenes aprūpē esošu bērnu, kuri saņem ilgstošu sociālo aprūpi institūcijā, vajadzību individuāla izvērtēšana. Izvērtēšanas rezultātā ir izstrādāti 490 individuālie sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas plāni bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (kuriem noteikta invaliditāte un kuri dzīvo ģimenēs), 398 bērniem, kuri dzīvo valsts vai pašvaldību ilgstošas sociālās aprūpes centros, kā arī 641 personai ar garīga rakstura traucējumiem, kas dzīvo Valsts sociālās aprūpes centros vai ģimenēs.

Šis bija svarīgs posms, jo, balstoties uz šiem izvērtējumiem, katram tika izstrādāts individuālā atbalsta plāns, kas kalpos par pamatu valsts un pašvaldību sadarbībai pakalpojumu un iespēju attīstīšanai savā pašvaldībā. Tāpat tiks nodrošinātas apmācības speciālistiem un informatīvi un izglītojoši pasākumi sabiedrības izpratnes un atbalsta veicināšanai.

Projektu Rīgas plānošanas reģionā virza un koordinē Rīgas plānošanas reģiona administrācija sadarbībā ar tā teritorijā esošajā pašvaldībām un ilgstošas sociālās aprūpes iestādēm. Projektā noslēgti sadarbības līgumi ar šādām Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībām: Alojas, Ādažu, Babītes, Baldones, Carnikavas, Garkalnes, Engures, Ikšķiles, Inčukalna, Jaunpils, Kandavas, Krimuldas, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Limbažu, Mālpils, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salacgrīvas, Salaspils, Saulkrastu, Siguldas, Sējas, Stopiņu, Tukuma novadu pašvaldībām un Jūrmalas pilsētas Domi.

Personām ar garīga rakstura traucējumiem tika noteikta nepieciešamība pēc tādiem pakalpojumiem kā aprūpe mājās, dienas aprūpes centra vajadzībām, specializētām darbnīcām, grupu dzīvokļiem, īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumiem, speciālistu konsultācijām un individuālā atbalsta, atbalsta grupām un grupu nodarbībām.

Savukārt saistībā ar bērniem ar invaliditāti pašvaldībās tika izvērtēta nepieciešamība noteiktiem rehabilitācijas pakalpojumiem, piemēram, psihologa atbalsts, fizioterapija, dienas centra pakalpojumi u.c.. Projekta ietvaros šai mērķa grupai ir jau pieejami atsevišķi atbalsta pasākumi, piemēram, vecākiem - "atelpas brīdis", kas ļauj bērnu uz noteiktu laiku uzticēt kvalificētiem speciālistiem, kuri nodrošina nepieciešamo aprūpi.

Rīgas plānošanas reģionā ir uzsākta „RPR deinstitucionalizācijas plāna 2017.-2020.gadam” (turpmāk – DI plāns) izstrāde un institūciju, kuras sniedz bērniem ilgstošus ārpusģimenes sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumus, Reorganizācijas plānu izstrāde.

Pašvaldībām ir plānots finansiāls atbalsts no ERAF DI plānā paredzētās pakalpojumu infrastruktūras attīstībai darbības programmā „Izaugsme un nodarbinātība” 9.3.1. specifiskā atbalsta mērķa „Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei sabiedrībā” 9.3.1.1. pasākuma ietvaros. Šajā pasākumā plānotais pašvaldībām pieejamais finansējums tiks piešķirts divās kārtās – pirmajā kārtā nacionālas nozīmes attīstības centriem – 14 769 860 eiro apmērā un otrajā kārtā reģionālas nozīmes attīstības centriem un pašvaldībām, kas nav nacionālas vai reģionālas nozīmes attīstības centri – 26 712 686 eiro apmērā.

4. Attīstības plānošanas dokumentu izstrāde RPR pašvaldībās

2015./2016.gada Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzības ziņojumā kā atsevišķa sadaļa izveidota situācijas pārskats par teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādi pašvaldībās. Pārskats ietver informāciju par ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, attīstības programmu un teritorijas plānojumu izstrādi Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās (skatīt **3.tabulu**).

Rīgas plānošanas reģiona visās 30 pašvaldībās šobrīd ir spēkā esošas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas. Ņemot vērā situāciju, ka lielākā daļa reģiona pašvaldību savas attīstības programmas izstrādāja un apstiprināja laika periodā no 2010.-2013.gadam, šobrīd tuvojas šo programmu darbības termiņa beigas. Līdz ar to, sākot ar 2016.gadu uzsākas jauns attīstības programmu izstrādes periods un prognozējams, ka tas pietiekami intensīvi turpināsies līdz 2019.gadam.

3.tabula. Rīgas plānošanas reģiona pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādes statuss (uz 20.03.2017.)

	Ilgtspējīgas attīstības stratēģija (IAS)	Attīstības programma (AP)	Teritorijas plānojums (TP)
Pašvaldība	Apstiprināšanas datums / jaunāko grozījumu datums		
RĪGA	27.05.2014	27.05.2014	20.12.2016
JŪRMALA	16.12.2010	16.12.2016	24.03.2016
ALOJAS novads	26.08.2014	27.03.2013	17.07.2013
ĀDAŽU novads	23.07.2013	22.03.2016	25.08.2009
BABĪTES novads	25.09.2013	19.12.2012	05.05.2013
BALDONES novads	05.12.2012	19.09.2012	09.01.2013
CARNIKAVAS novads	27.03.2014	17.12.2014	23.02.2011
ENGURES novads	19.11.2013	20.12.2011	20.11.2012
GARKALNES novads	19.12.2008	22.02.2011	27.12.2013

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

IKŠKILES novads	22.06.2011	22.06.2011	21.12.2011
INČUKALNA novads	15.06.2016	19.11.2014	22.05.2013
JAUNPILS novads	27.12.2012	29.02.2012	30.01.2013
KANDAVAS novads	27.03.2014	23.02.2017	30.11.2011
KRIMULDAS novads	25.07.2014	29.05.2015	13.10.2016
ĶEGUMA novads	10.04.2013	10.04.2013	13.08.2013
ĶEKAVAS novads	13.12.2012	13.12.2012	25.08.2009
LIELVĀRDES novads	27.02.2013	27.01.2016	17.02.2017
LIMBAŽU novads	28.11.2013	29.12.2016	24.05.2012
MĀLPILS novads	29.01.2014	26.08.2015	24.04.2013
MĀRUPES novads	31.10.2012	31.10.2012	18.06.2013
OGRES novads	29.08.2013	22.01.2015	21.06.2012
OLAINES novads	27.02.2013	19.11.2014	PROCESĀ
ROPAŽU novads	26.02.2014	24.04.2013	25.03.2009
SALACGRĪVAS novads	29.07.2015	18.05.2016	PROCESĀ
SALASPILS novads	19.07.2013	25.04.2012	19.07.2013
SAULKRASTU novads	29.05.2013	29.05.2013	31.10.2012
SĒJAS novads	16.10.2012	16.10.2012	19.02.2013
SIGULDAS novads	11.03.2015	09.03.2011	29.08.2012
STOPĪNU novads	10.07.2013	18.04.2012	30.11.2016
TUKUMA novads	18.12.2014	24.11.2016	27.08.2015

5. Pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu izvērtēšana

Rīgas plānošanas reģiona Telpiskās plānošanas nodaļa nodrošina attīstības plānošanas procesa koordināciju – reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentu savstarpējo saskaņotību un atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā ietvaros tiek sagatavoti atzinumi par Rīgas plānošanas reģiona pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem. Rīgas plānošanas reģions regulāri apkopo informāciju un sagatavo pārskatu par reģiona sniegtajiem nosacījumiem un atzinumiem pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem (ilgtspējīgas attīstības stratēģijām, attīstības programmām, teritorijas plānojumam, lokālplānojumam), kā arī vietējās rīcības grupu stratēģijām sākot ar 2009.gada 1.janvāri. 2015./2016.gadā Rīgas plānošanas reģions kopumā ir sagatavojis nosacījums un atzinumus 45 plānošanas dokumentiem (skatīt **4.tabulu**).

4.tabula. Pārskats par Rīgas plānošanas reģiona sniegtajiem nosacījumiem un atzinumiem 2015.-2016.gadā

Npk	Datums	Dokumenta nosaukums	Adresāts	Nosacījumi/atzinums
2016.gads				
26	28.12.2016.	Par nosacījumu izsniegšanu lokālplānojuma izstrādāšanai nekustamajam īpašumam "Saulesmētras"	Inčukalna novada Dome	Nosacījumi
25	19.12.2016.	Par atzinuma sniegšanu lokālplānojuma redakcijai nekustamajam īpašumam Gaujas ielā 24/10 ar kadastra apzīmējumu 8017 005 0321, Vangažos, Inčukalna novadā	Inčukalna novada Dome	Atzinums
24	11.11.2016.	Par nosacījumu un informācijas sniegšanu lokālplānojuma izstrādei Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas Rail Baltica būvniecībai Mārupes novadā, grozot Mārupes teritorijas plānojumu	Mārupes novada Dome	Nosacījumi
23	25.10.2016.	Par atzinuma sniegšanu lokālplānojuma 1.redakcijai	SIA „Reģionālie projekti”	Atzinums
22	10.10.2016.	Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma konsultācijām Igaunijas Republikas plānošanas dokumentu kontekstā	Vides pārraudzības valsts birojs	Atzinums

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

21	26.09.2016.	Par nosacījumiem lokālpilnvarotāja izstrādei Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas Rail Baltica būvniecībai – Sējas novada teritorijā	SIA "Grupa 93" Sējas novada Dome	Nosacījumi
20	26.09.2016.	Par atzinuma sniegšanu Stopiņu novada teritorijas plānojuma pilnveidotajai redakcijai	Stopiņu novada Dome	Atzinums
19	08.09.2016.	Par atzinumu Limbažu novada Attīstības programmai 2017.-2023.gadam	Limbažu novada Dome	Atzinums
18	08.08.2016.	Par nosacījumu izsniegšanu lokālpilnvarotāja izstrādāšanai nekustamajam īpašumam "Silmalas", Vangažos, Inčukalna novadā ar kadastra apzīmējumu 8017 002 0302	Inčukalna novada Dome	Nosacījumi
17	08.08.2016.	Par nosacījumu izsniegšanu lokālpilnvarotāja izstrādāšanai Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas Rail Baltica būvniecībai – Inčukalna novada teritorijā	Inčukalna novada Dome	Nosacījumi
16	02.08.2016.	Par nosacījumu un informācijas sniegšanu lokālpilnvarotāja izstrādei	SIA „Reģionālie projekti”	Nosacījumi
15	01.07.2016.	Par atzinuma sniegšanu lokālpilnvarotāja redakcijai	Ropažu novada pašvaldība	Atzinums
14	21.06.2016.	Par atzinuma sniegšanu Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma "Mežaparks" detālplānojuma projektam un Vides pārskata projektam	SIA "Damsijas" un SIA "Vides Eksperti"	Atzinums
13	17.06.2016.	Par atzinuma sniegšanu Stopiņu novada teritorijas plānojuma 1.redakcijai	Stopiņu novada Dome	Atzinums
12	16.06.2016.	Par nosacījumu izsniegšanu lokālpilnvarotāja izstrādāšanai nekustamajam īpašumam Gaujas ielā 24/10 ar kadastra apzīmējumu 8017 005 0321, Vangažos, Inčukalna novadā	Inčukalna novada Dome	Nosacījumi
11	20.05.2016.	Par Krimuldas novada Teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam pilnveidoto redakciju	Krimuldas novada Dome	Atzinums
10	17.05.2016.	Par atzinumu lokālpilnvarotāja "Mazcenas Dārzi", Mārupes novadā 1.redakcijai	SIA „Reģionālie projekti”	Atzinums
9	26.04.2016.	Par nosacījumu sniegšanu lokālpilnvarotāja izstrādei īpašuma "Egles", zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8084 010 0045	Maruta Blūma Ropažu novada Dome	Nosacījumi

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

8	07.04.2016.	Par Rīgas plānošanas reģiona pašvaldību iesniegtajiem projektu ideju konceptiem	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Reģionālās attīstības koordinācijas padome	Atzinums
7	06.04.2016.	Par nosacījumu sniegšanu lokālplānojumam "Lauski", "Pieneņliči", "Nāgelkrogs", "Nāgelplavas", "Nāgellauki" Ropažu novadā	Oskars Galzons Ropažu novada Dome Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Telpiskās plānošanas departaments	Nosacījumi
6	21.03.2016.	Par Rīgas plānošanas reģiona nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru Attīstības programmu investīciju plāniem	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Reģionālās attīstības koordinācijas padome	Atzinums
5	10.03.2016.	Par Inčukalna novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2036.gadam 2016.gada aktualizācijas projektu	Inčukalna novada Dome	Atzinums
4	02.03.2016.	Par Ādažu novada Attīstības programmu 2016.-2022.gadam	Ādažu novada Dome	Atzinums
3	12.02.2016.	Par atzinuma sniegšanu lokālplānojumam "Lielkangari", Kangari, Ropažu novadā	SIA „Reģionālie projekti” Ropažu novada Dome	Atzinums
2	28.01.2016.	Par priekšlikumiem un atsauksmēm par Jūras Telpiskā plānojuma Latvijas republikas teritoriālajiem un ekskluzīvās ekonomiskās zonas ūdeņiem 1.redakcijas un vides pārskata projektu	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Atzinums
1	26.01.2016.	Nosacījumi Mārupes novada Tīraines ciema lokālplānojuma izstrādei	Mārupes novada Dome	Nosacījumi
2015.gads				

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

19	08.12.2015.	Par Salaspils novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam aktualizāciju	Salaspils novada Dome	Atzinums
18	02.12.2015.	Par Tukuma novada Attīstības programmu 2015.-2021.gadam	Tukuma novada Dome	Atzinums
17	25.11.2015.	Par priekšlikumiem un atsauksmēm Valsts ilgtermiņa tematiskā plānojuma Baltijas jūras piekrastei 1.redakcijai un Vides pārskata projektam	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Atzinums
16	20.11.2015.	Par Igaunijas Republikas Pērnavas (Pärnu) apriņķa jūras robežas apgabala plānojuma stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējumu	Vides pārraudzības valsts birojs	Atzinums
15	17.11.2015.	Par Jūrmalas pilsētas attīstības programmas 2014.-2020.gadam aktualizāciju	Jūrmalas pilsētas Dome	Atzinums
14	06.11.2015.	Par Ādažu novada Attīstības programmas 2016.-2022.gadam Vides pārskatu	SIA „Reģionālie projekti”	Atzinums
13	04.11.2015.	Par atsauksmi lokālplānojumam „Jauncederi”	SIA „Reģionālie projekti”	Atzinums
12	12.10.2015.	Par atsauksmes sniegšanu par Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma grozījumu SIVN Vides pārskata projektu	SIA „Grupa 93”	Atzinums
11	09.10.2015.	Par Krimuldas novada Teritorijas plānojuma 2015-2027.gadam 1.redakciju	Krimuldas novada Dome	Atzinums
10	05.10.2015.	Par nosacījumu sniegšanu lokālplānojumam „Lielkangari”, Kangari, Ropažu novadā	SIA „Reģionālie Projekti”	Nosacījumi
9	15.07.2015.	Par Tukuma novada teritorijas plānojumu	Tukuma novada Dome	Atzinums
8	09.06.2015.	Par atsauksmi lokālplānojumam „Jauncederi”	SIA „Reģionālie projekti”	Atzinums
7	15.05.2015.	Par Tukuma novada Teritorijas plānojuma 2011-2023.gadam grozījumiem	Tukuma novada Dome	Atzinums
6	15.05.2015.	Par Tukuma novada Teritorijas plānojuma 2011-2023.gadam grozījumu Vides pārskatu	SIA „Reģionālie projekti”	Atzinums
5	25.03.2015.	Par Salacgrīvas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2015.-2038.gadam un Attīstības programmu 2015.-2021.gadam	Salacgrīvas novada Dome	Atzinums

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS 2015 / 2016

4	21.04.2015.	Par Krimuldas novada Attīstības programmu 2015.-2021.gadam	Krimuldas novada Dome	Atzinums
3	23.03.2015.	Par atzinumu lokālplānojuma pilnveidotajai redakcijai	Mārupes novada Dome	Atzinums
2	28.01.2015.	Atzinums lokālplānojumam "Diānas dārzi"	SIA "OpusPlan"	Atzinums
1	19.01.2015.	Par Ogres novada Attīstības programmu 2014.-2020.gadam	Ogres novada Dome	Atzinums